

**JAARVERSLAG
EXAMENCOMMISSIE**

INSTITUUT
VOOR
LERARENOPLEIDINGEN

STUDIEJAAR
2018-2019

Instituut voor lerarenopleidingen

Voorzitters examencommissie: Eric Caem,
Emma Versteegh,
Arthur Stenfert Kroese

Datum: 15-12-2019

Status: definitief verslag examencommissie

Inhoud

1. Voorwoord	5
2. Samenstelling en werkwijze examencommissie	6
2.1 Samenstelling examencommissie	6
2.2 Facilitering en taakuitvoering van de examencommissieleden	6
2.3 Overleg met de directie inzake de faciliteiten	7
2.4 Het onafhankelijk functioneren van de examencommissie.....	7
2.5 Trends of aandachtspunten.....	8
2.6 Borging van de toetskwaliteit.....	8
2.7 Toetscommissies	9
2.7.1 Toetscommissie Pabo.....	9
2.7.2 Toetscommissie Lero Talen	9
2.7.3 Toetscommissie Lero Mens & Maatschappij	9
2.7.4 Toetscommissie Lero Exact.....	10
2.7.5 Toetscommissie MLI / Breed en Bijzonder	10
2.8 Conclusie van de examencommissie over de activiteiten van de toetscommissies	10
2.9 Adviezen vanuit de toetscommissies	10
2.10 Trends of aandachtspunten t.a.v. de borging.....	11
3. Onderzoek naar gerealiseerde leerresultaten	12
3.1 Werkwijze van de examencommissie	12
3.2 Inzet van externe partijen	12
3.3 Bevindingen van de examencommissie.....	12
3.4 Uitgebrachte adviezen en opvolging.....	13
3.5 Trends of aandachtspunten t.a.v. de screeningen	13
4. Richtlijnen en aanwijzingen om de uitslagen van tentamens te beoordelen en vast te stellen.....	14
4.1 Afgegeven richtlijnen en aanwijzingen.....	14
4.2 Uitkomsten/bevindingen bij de toepassing van die richtlijnen	14
4.3 Trends of aandachtspunten	14
5. Vrijstellingenbeleid.....	15
5.1 Aantal vrijstellingen	15
5.2 Trends of aandachtspunten.....	15
6. Deskundigheidsbevordering en -scholing	16
6.1 Aard en omvang van de activiteiten (collectief en individueel)	16
6.2 Deskundigheid in kaart (SKE/BKE-certificaten)	16
6.3 Trends of aandachtspunten.....	17
7. Examinatoren	18
7.1 Benoemingsprocedure en profielschetsen interne examinatoren.....	18
7.2 Externe examinatoren	19

7.3 Trends of aandachtspunten.....	19
8. Betrokkenheid bij accreditaties	20
8.1 Aard van de betrokkenheid.....	20
8.2 Effecten van de betrokkenheid	20
9. Betrokkenheid bij nieuwe onderwijsactiviteiten	21
9.1 Aard van de betrokkenheid.....	21
9.2 Effecten van de betrokkenheid	21
10. Verzoeken bij de programma's op maat.....	22
10.1 Ervaringen bij aanvragen van individuele studenten.....	22
10.1 Ervaringen bij verzoeken om toestemming minors bij andere instellingen	22
11. Verstrekte getuigschriften	23
11.1 Aantal verstrekte getuigschriften	23
11.2 Trends of aandachtspunten.....	23
12. Fraude en preventie.....	24
12.1 Geconstateerde fraude en onregelmatigheden bij toetsen door studenten	24
12.2 Sancties en preventiemaatregelen bij fraude door studenten	24
12.3 Praktijken op het gebied van fraude door examinatoren.....	24
12.4 Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door examinatoren	25
12.5 Trends of aandachtspunten.....	25
13. Toetsgerelateerde klachten.....	26
13.1 Aantal toetsgerelateerde klachten	26
13.2 Trends of aandachtspunten.....	26
14. Hoorzittingen examencommissie	27
14.1 Aantallen hoorzittingen.....	27
14.2 Trends of aandachtspunten.....	27
15. Beroepszaken CBE.....	28
15.1 Aantal beroepszaken bij CBE hoorzittingen.....	28
15.2 Trends of aandachtspunten.....	28
16. Overige aangelegenheden.....	29
17. Bijlagen.....	30
17.1 Bijlage 1: Mandaten.....	30
17.1.1 Mandaat van examencommissie aan de toetscommissies 2018-2019.....	30
17.1.2 Mandaat bedrijfsbureau	34
17.2 Bijlage 2: Jaarverslagen toetscommissies	37
17.2.1 Jaarverslag toetscommissie Pabo.....	37
17.2.2 Jaarverslag toetscommissie Lero Talen	40
17.2.3 Jaarverslag toetscommissie Lero Mens & Maatschappij	43
17.2.4 Jaarverslag toetscommissie Lero Exact.....	46
17.2.5 Jaarverslag toetscommissie Breed & Bijzonder	49
17.3 Bijlage 3: Ingevulde factsheet.....	54
17.3.1 Faciliteiten	54

17.3.2 Vergaderingen	55
17.3.3 Getuigschriften.....	56
17.3.4 Vrijstellingen	60
17.3.5 Fraude en andere onregelmatigheden	61
17.3.6 Toetsgerelateerde klachten.....	62
17.3.7 Hoorzittingen.....	63
17.3.8 CBE-zaken	64

1. Voorwoord

Uit dit jaarverslag van de examencommissie van het Instituut voor Lerarenopleidingen (IvL) wordt duidelijk dat het studiejaar 2018-2019 opnieuw een bewogen jaar was voor de commissie.

In het voorgaande studiejaar 2017-2018 zijn de examencommissies PBO/MLI en Lero samengevoegd en dat zorgde ervoor dat er veel afstemming in de werkwijze noodzakelijk was vanwege de bestaande cultuurverschillen.

Er is besloten tot het laten doen van een externe evaluatie in de eerste helft van het schooljaar 2018-2019. Deze evaluatie heeft geresulteerd in het rapport *Ruimte voor ontwikkeling* en is van de hand van Titia van Eijndhoven. Vanwege de uitkomsten van dit rapport is er door de examencommissie in studiejaar 2018-2019 ingezet op het verbeteren van de teamsamenwerking en op de profilering en zichtbaarheid van de examencommissie binnen IvL.

De examencommissie had te kampen met vacatures en (te) veel wisselingen in de samenstelling. Eric van Caem zag zich genoodzaakt om na enkele maanden zijn voorzitterschap neer te leggen. Emma Versteegh heeft als interim het voorzitterschap op zich genomen vanaf januari 2019. Per 1 september 2019 is Arthur Stenfert Kroese benoemd tot voorzitter van de examencommissie van IvL. Dit jaarverslag door de verschillende voorzitters is geschreven, desondanks biedt het een goed en samenhangend beeld van het functioneren van de examencommissie en van haar activiteiten. Ook de bevindingen van de commissie over het studiejaar 2018-2019 worden helder weergegeven.

De examencommissie van het IvL heeft met name de borgingskwaliteit van het eindniveau als het belangrijkste aandachtspunt voor het komende studiejaar 2019-2020 geformuleerd.

2. Samenstelling en werkwijze examencommissie

2.1 Samenstelling examencommissie

De examencommissie van IvL bestond in het schooljaar 2018-2019 uit de volgende leden:

Naam	Functie	Lid sinds	Opmerkingen
Jeroen Mikkers	Lero BV	September 2014	
Bartel Standaard-Dorhout	MLI	September 2014	Afgetreden augustus 2019
Martine van Wijngaarden	Lero Talen	September 2014	Zwangerschapsverlof gedurende het studiejaar
Hans de Looze	Extern lid	September 2015	
Jozefien Bos	Lero Talen	November 2016	Vervanging van Martine van Wijngaarden; afgetreden juni 2019
Erik van Caem	Voorzitter	September 2016	Afgetreden per januari 2019
Marjolein Molenaar	Pabo	September 2016	Geheel het studiejaar 2018-2019 afwezig wegens ziekte
Els Pullen	Secretaris	September 2016	
Emma Versteegh	Vicevoorzitter Lero Exact	November 2017	Voorzitter na aftreden Erik van Caem januari t/m einde schooljaar
Jos van Etten	Pabo	September 2018	Vervanging van Marjolein Molenaar
Tom Wils	Lero M&M	December 2018	Oktober 2019

2.2 Facilitering en taakuitvoering van de examencommissieleden

De commissieleden worden geacht hun taken uit te voeren in 2 dagdelen per week. Voor de werkzaamheden van de examencommissie is 1.4 dagdeel beschikbaar, daarnaast is 0.6 dagdeel beschikbaar voor de toetscommissie. In het borgen van het eindniveau speelt de examencommissie een hoofdrol: primair als adviseur en daarnaast als controleur die bevoegd is tot het geven van aanwijzingen. Doordat er veel tijd zit in het afwerken van de lopende zaken (vrijstellingsverzoeken, fraudegevallen, klachten, enz.) staat de tijd voor de borging van het eindniveau, de belangrijkste kerntaak van een examencommissie, onder een (te) grote druk.

De werkdruk werd door de commissieleden in het studiejaar 2018-2019 als hoog ervaren. De omvang van het instituut en het daarmee samenhangende grote aantal verzoeken is een belangrijke oorzaak. Daarnaast droegen de personele wisselingen bij aan een verdere verhoging van de werkdruk voor de overblijvende leden. Erik van Caem vertrok als voorzitter per januari 2019, Jozefien Bos vertrok in juni 2019, en een lid is gedurende het hele jaar wegens ziekte afwezig geweest. Eén lid is het gehele jaar afwezig geweest. Er was weliswaar een vervanger, maar deze gaf aan onvoldoende tijd te hebben. Als direct gevolg van deze omstandigheden hebben de activiteiten rond de borging van het eindniveau (screening afstudeerwerken) relatief laat in het schooljaar plaatsgevonden en zijn ze deels niet of niet volledig afgerond.

De gebruikelijke zaken en verzoeken zijn alle op tijd door de commissie afgehandeld. De wens om te werken aan profilering en zichtbaarheid van de commissie binnen het instituut zal in het komende studiejaar prioriteit moeten krijgen. De examencommissie vergaderde eens per twee weken, waarbij vrijwel altijd iedereen aanwezig was. Het extern lid Hans de Looze heeft 19 keer deelgenomen aan de vergaderingen en is daarnaast driemaal aanwezig geweest voor bij borgingsbijeenkomsten.

In tussenliggende weken voerden de commissieleden de aan hun portefeuille verbonden taken uit. Deze bestaan o.a. uit het horen van studenten in verband met vermeende fraude, het organiseren van de activiteiten rond de borging van het eindniveau, of het doorspreken van verzoeken van collega's en studenten. Deze vergaderstructuur beviel goed, hoewel een minpunt is dat de agenda al gauw te vol is bij het vergaderen om de week. De ervaring leert echter dat de agenda erg vol wordt wanneer er slechts eenmaal in de twee weken plenair vergaderd wordt.

De leden van de examencommissie hebben zoals eerder gezegd 1,4 dagdeel per week beschikbaar om ieder een deel van de lopende zaken uit te zoeken en om zich voor te bereiden op alle zaken die bespreking met de gehele commissie behoeven. Voor beide is kennis nodig van het OER en daarnaast ook van de werkwijze zoals deze binnen de HR gebruikelijk is. Die kennis moet verworven worden, ook daar is tijd voor nodig.

2.3 Overleg met de directie inzake de faciliteiten

Circa een maal per maand vond overleg plaats van de voorzitter met directeur Els de Bock. De volgende besproken punten dienen in dit jaarverslag genoemd te worden:

- Oprichting van de toetscommissie Breed en Bijzonder, om toetsen te screenen die buiten het blikveld van de andere toetscommissies vallen. Deze is opgericht begin 2019, allereerst voor een jaar, waarna een evaluatie over het al dan niet voortzetten van deze toetscommissie eind 2019 zal volgen.
- Door het ontstaan van meerdere vacatures rond het einde van het schooljaar waren er zorgen rond continuïteit van de bezetting van de examencommissie. Het management heeft hierop actie ondernomen door sollicitatieprocedures te starten.
- Door de complexiteit van de organisatie van het instituut en door de veelheid aan opleidingstrajecten die geborgd moest worden ervoeren de commissieleden een hoge werkdruk. In reactie hierop en op het evaluatierapport "Ruimte voor ontwikkeling", is eind augustus een examencommissiedag onder leiding van een teamcoach belegd. Hier is onder andere de vergaderstructuur besproken, die in het nieuwe studiejaar door de examencommissie verder is uitgewerkt.
- Om de inbreng van de Pabo beter te verankeren is besloten dat met ingang van schooljaar 2019-2020 een extra lid namens de Pabo wordt benoemd.
- Werkdruk en de hoeveelheid aan taken blijven punten van aandacht.

2.4 Het onafhankelijk functioneren van de examencommissie

De examencommissie is goed in staat geweest onafhankelijk te functioneren. Dit blijkt o.a. uit het constructieve en open overleg met de directeur, waarbij de onafhankelijk niet in het geding is geweest. Besluiten konden op een onafhankelijke wijze worden genomen en worden uitgevoerd en nageleefd.

Met name de borging van het eindniveau vraagt erg veel aandacht. Er is een grote diversiteit in curricula. Deze diversiteit hangt samen met de vele manieren waarop met een IvL-opleiding kan worden aangevangen, daarnaast wordt bij verschillende opleidingen de curriculumvernieuwing zo ingrijpend aangepast of veranderd dat 1:1-conversies niet altijd mogelijk zijn. Bij niet-nominale studenten kan dit tot moeilijk oplosbare problemen leiden. Het zoeken en vinden van een passende oplossing vraagt onevenredig veel tijd. De rol die het assessment center kan spelen bij het borgen van de eindkwalificaties zou in het komende studiejaar onbevungen moeten worden herbeoordeeld. Het is noodzakelijk om tot passende en werkbare afspraken te komen.

2.5 Trends of aandachtspunten

Met het oog op de borging is het van belang dat de examencommissie vanaf het begin betrokken is bij vernieuwingen van het curriculum. De examencommissie moet kunnen werking met een voor de student inzichtelijke en overzichtelijke conversie van oude cursussen in nieuwe cursussen.

Het stroomlijnen van procedures en een betere voorlichting aan studenten en aan docenten over de geldende regels en de werkwijze van de examencommissie kunnen een bijdrage leveren aan een vermindering van de werkdruk. Dit kan bijvoorbeeld al plaatsvinden bij de introductie van de nieuwe docenten.

2.6 Borging van de toetskwaliteit

Het onderzoek van de kwaliteit van tentamens en andere toetsvormen, heeft de examencommissie gemandateerd aan vijf toetscommissies (TC's). Het mandaat hiertoe is bijgevoegd als bijlage 17.1:

1. Pabo
2. Lero Talen
3. Lero Mens & Maatschappij
4. Lero Exact
5. Master Leren & Innoveren / Breed & Bijzonder

De TC Breed en Bijzonder is halverwege het schooljaar ingesteld en buigt zich over de toetsen die niet onder de andere TC's vallen. Voorbeelden zijn scripties bij afstuderen, de derde- en vierdejaars assessments en specifieke toetsen van bijzondere trajecten. Hoewel aanvankelijk de TC Master Leren en de TC Innoveren en Breed en Bijzonder naast elkaar zouden bestaan, zijn deze inmiddels in elkaar opgegaan.

De TC's hebben elk borgingsactiviteiten ondernomen. In de bijlagen onder paragraaf 17.2 zijn de jaarverslagen van de afzonderlijke TC's opgenomen.

Uit de beoordelingen van de examencommissie over afgenomen toetsen zijn verschillen met de beoordeling door de betreffende opleiding geconstateerd. Er is echter door tijdgebrek geen bespreking met de betreffende opleidingen geweest over de geconstateerde verschillen in beoordeling, zodat daar geen conclusies en acties aan verbonden kunnen worden. Het komende studiejaar zal met de verschillende opleidingen over deze verschillen worden doorgesproken.

In het komende jaar zal de examencommissie er sterk op aandringen dat de opleidingen hun toetsen weer kalibreren met opleidingen van andere hogescholen. Met name het eindniveau van de opleidingen moet dan de volle aandacht krijgen. Van deze kalibraties zal het verslag met bevindingen (analyses, conclusies en eventueel ook aanbevelingen) naar de betreffende TC alsmede naar de examencommissie moeten worden gestuurd. De examencommissie zal ook deze verslagen met de betreffende opleidingen bespreken om tot conclusies en acties te komen.

2.7 Toetscommissies

De toetscommissies (TC's) stellen aan het begin van het schooljaar vast welke toetsen gescreend worden. Leden van de TC's richten zich gedurende hun wekelijkse bijeenkomsten op validiteit, betrouwbaarheid en inzichtelijkheid van toetsen aan de hand van daarvoor ontwikkelde screeningsformulieren.

Gedurende het jaar rapporteren de TC's opvallende zaken aan de examencommissie, door hun vertegenwoordiging in de examencommissie (voorzitters TC voor Lero en B&B, lid examencommissie voor Pabo).

Jaarlijks rapporteren de TC's hun bevindingen in een jaarverslag, dat toegestuurd wordt aan examencommissie en management (zie 17.2.2 bijlage 2). Uit deze verslagen blijkt dat er zinvolle terugkoppelingen hebben plaatsgevonden. Het idee van de PDCA-cyclus moet hier nog verder ontwikkeld worden, waarbij met name ook de A van actie invulling krijgt. Hierop zal komend studiejaar gestuurd worden door de examencommissie. Het aantal beoordelingen is echter lager dan de examencommissie wenselijk vindt. Vermoed wordt dat ook hier tijdsgebrek van de leden de belangrijkste oorzaak is.

Enkele TC's hebben de examencommissie bijgestaan in het screenen van de eindwerken voor de borging eindniveau. In het komende studiejaar zullen de TC's een zwaarder accent op de screening van het eindniveau moeten leggen.

In de mandaten geeft de examencommissie aan wat er verwacht wordt, zoals het beoordelen van ten minste tien tot twaalf toetsen. Per TC worden nadere concretisering van de algemene afspraken besproken en vastgelegd.

De kwaliteit van het beoordelen van de toetsing wordt geborgd doordat de leden vrijwel allen in het bezit zijn van het BKE-certificaat. De leden van de examencommissie (die bestaat uit de voorzitters van de afzonderlijke TC's) worden geacht hun SKE te behalen. Hiervoor zal in het komende studiejaar een planning worden opgesteld.

Het is de verantwoordelijkheid van de examencommissie om met een toegesneden borging te bewerkstelligen dat de toetsing van IvL kwalitatief een goed niveau blijft behouden, opdat een getuigschrift ook garant blijft staan voor een gedegen opleiding.

2.7.1 Toetscommissie Pabo

De toetscommissie Pabo heeft negen toetsen gescreend en een afstudeeronderzoek en startbekwaamassessment. Naar aanleiding van de gescreende toetsen zijn adviezen ter verbetering gegeven. De TC Pabo zal de visie op toetsing verder beschrijven en zal zich actief opstellen ter verbetering van het toetsplan voor het nieuwe curriculum (zie verder bijlage 17.2).

2.7.2 Toetscommissie Lero Talen

De toetscommissie Talen nam zich voor om toetsen te analyseren van het nieuwe curriculum, dat nog volop in ontwikkeling is. Dit is gelukt, want voor alle opleidingen zijn een aantal toetsen voor het nieuwe curriculum gescreend. Dit vond zowel voor als na de afname van de toets / de opdracht plaats. Naast het analyseren van de toets en het beoordelingsmodel werd feedforward gegeven ter verbetering. Aan het eind van het schooljaar is het beoordelingsmodel van de taalcursussen besproken en zijn twee afstudeerwerken en een startbekwaamassessment geanalyseerd (zie verder bijlage 17.2).

2.7.3 Toetscommissie Lero Mens & Maatschappij

De toetscommissie Lero Mens en Maatschappij nam zich voor wekelijks een toets te screenen en hierbij toetsen te behandelen uit alle opleidingen van het cluster. Zij heeft 17 toetsen uit de curricula geanalyseerd en verder de afstudeerhandleidingen van de vier opleidingen gescreend (zie verder bijlage 17.2).

2.7.4 Toetscommissie Lero Exact

De toetscommissie Lero Exact nam zich voor in haar wekelijkse bijeenkomsten toetsen te analyseren van het in ontwikkeling zijnde nieuwe curriculum, aangevuld met vakken uit leerjaren 3 en 4, omdat deze nog niet zijn uitgefaseerd. In totaal zijn elf toetsen geanalyseerd, voornamelijk na afname van de toets, een enkele keer voorafgaand eraan. De toetsing van enkele vakken was zo omvangrijk dat er twee wekelijkse bijeenkomsten besteed zijn aan de analyse. Aan het eind van het schooljaar zijn een afstudeeronderzoek en een startbekwaamassessment gescreend (zie verder bijlage 17.2).

2.7.5 Toetscommissie MLI / Breed en Bijzonder

De toetscommissie Breed en Bijzonder is een nieuwe toetscommissie. Deze commissie vangt het deel van het onderwijs van IVL op dat nog geen onderdeel was van de al bestaande toetscommissies.

Studenten die uitbested/overstijgend onderwijs volgen vallen ook onder de TC Breed en Bijzonder. Er zijn twee toetsen gescreend: stage en het assessment startbekwaam. Er zijn aanbevelingen gegeven naar aanleiding van de screening (zie verder bijlage 17.2).

2.8 Conclusie van de examencommissie over de activiteiten van de toetscommissies

Er is wekelijks contact tussen de TC's en examencommissie, daar de voorzitters van de TC's tevens zitting hebben in de examencommissie. De examencommissie concludeert dat alle TC's zich gekweten hebben van hun taak om toetsen uit de curricula van alle opleidingen te screenen. Op basis van de rapportages in de examencommissievergaderingen en de jaarverslagen van de TC's is dit vast te stellen. De kwaliteit van deze screeningen is goed en een terugkoppeling naar cursushouder en/of andere docenten vindt altijd plaats. Ook hier zal de PCDA-cyclus verder uitgerold moeten worden opdat met name de A van actie meer expliciet de aanloop naar een nieuwe P kan vormen.

Het functioneren van TC's is niet de eerste zorg, wel blijft de bemensing van de toetscommissies een voortdurend punt van aandacht. Gezien de noodzaak het eindniveau nog beter te borgen en de hoeveelheid tijd die nu al gemoeid is met de borging is een uitbreiding van het aantal leden van de TC's een onderzoek waard.

2.9 Adviezen vanuit de toetscommissies

Gedurende studiejaar 2018-2019 zijn vanuit de TC's geen opmerkelijke zaken naar voren gekomen die adviezen aan het instituutmanagement tot gevolg hadden. De TC's onderhouden ieder op eigen wijze contact met het opleidingsmanagement binnen het cluster of opleiding.

De jaarverslagen van de TC's leveren wel enkele adviezen op die de examencommissie bij het clustermanagement zal aankaarten. Zo adviseert de TC Lero Mens & Maatschappij om te zorgen voor uniforme toetsmatrijzen en meer aandacht te hebben voor inclusief onderwijs.

Verder stelt zij vast dat meer collega's hun BKE en SKE moeten gaan halen en dat de uitvoering rond de procedures van toetsen nog meer nauwkeurigheid behoeft (zie bijlage 2.3). De nieuwe TC B&B is zelf verantwoordelijk voor de opvolging van de uitgebrachte adviezen aan de directie/het management. In het komende jaar wordt nagegaan of de adviezen een verdere aanscherping nodig hebben.

2.10 Trends of aandachtspunten t.a.v. de borging

- De borging van het eindniveau dient een zwaarder accent te krijgen. De screening van de afstudeerwerken en afstudeerassessments verdienen een meer uitgebreide screening door de TC's. Dit zal komend studiejaar nadrukkelijk met de TC's worden besproken en vastgelegd.
- Daarnaast moet door de opleidingen zelf ook meer aandacht worden gegeven aan kalibraties door de op eindniveau bevoegde docenten. De verslagen van de kalibraties moeten worden gedeeld met de examencommissies en met de betreffende TC. Zo kan de noodzakelijke objectiviteit bij de beoordeling van eindwerken worden vastgehouden c.q. verbeterd.
- Een kritische beoordeling van de opzet van toetsen zowel naar vorm en inhoud als ook naar frequentie en inroostering kan een bijdrage het beter kunnen borgen van de kwaliteit. Hierover zal de examencommissie komend studiejaar met het management van gedachten gaan wisselen.
- Instituutsbreed verdienen constructive alignment en het maken van toetsmatrijzen meer aandacht bij het ontwerpen van vakken en toetsen.
- Ook de clustering van vakken tot toetsen met een groter aantal studiepunten en het stroomlijnen tot identieke tentamens die bij verschillende opleidingen worden aangeboden kunnen gesynchroniseerd worden.
- Als docenten als surveillant optreden is het van groot belang dat de regels die bij afnemen van toetsen gelden, strikt worden nageleefd. Instructie hierover aan nieuwe docenten en als opfrissing aan ingewerkte docenten is wenselijk.

3. Onderzoek naar gerealiseerde leerresultaten

(voorheen eindkwalificaties)

3.1 Werkwijze van de examencommissie

Om te toetsen of de toetsen van de opleidingen voldoen aan de in het OER beschreven kwalificaties heeft de examencommissie bepaald dat voor iedere opleiding vier eindwerken gescreend moesten worden.

Aan elke opleiding is gevraagd om het volgende aan te leveren:

- Overzicht van het afstudeerprogramma en dekking van de eindkwalificaties (toetsdekkingsmatrix);
- Overzicht van de door de opleiding ondernomen activiteiten om het eindniveau te versterken;
- Twee afstudeeronderzoeken, de handleiding en twee beoordelingen 2017-2018 (cijfer 5,5 - 6 en cijfer 7 - 8);
- Door een zusteropleiding ingevulde checklists en aandachtspunten van het afstudeeronderzoek en beoordeling met cijfer 8;
- Twee werken assessment startbekwaam, de handleiding, en twee beoordelingen (eindoordeel V en eindoordeel G - ZG);
- Door een zusteropleiding ingevulde checklists en aandachtspunten van het assessment startbekwaam en beoordeling met G - ZG;

De examencommissie heeft in samenwerking met collega's de afstudeeronderzoeken en werken assessment startbekwaam gescreend. Om een onafhankelijke screening te borgen hebben docenten niet het werk uit het eigen cluster gescreend.

Daarnaast is de examencommissie aanwezig geweest bij een aantal assessments, beoordelingsgesprekken en kalibratiesessies. Het kalibratieproces verloopt volgens de vastgestelde protocollen. Er is geen aanleiding om deze werkwijze te veranderen.

3.2 Inzet van externe partijen

Zusteropleidingen zijn betrokken bij de screeningen die door de opleidingen zelf geïnitieerd zijn. Voor de screeningen die door de examencommissie uitgevoerd zijn, waren de externe partijen collega's van een andere opleiding binnen het instituut. Bij MLI was dit Inholland.

3.3 Bevindingen van de examencommissie

Bij het verzamelen van het aldus verkregen materiaal bleek dat door personeelsverloop en tijdsgebrek een aantal screeningen niet gecompleteerd was. Een aantal van de beoordeelde eindwerken zijn kwalitatief als goed beoordeeld. Daarnaast is er door collega's van buiten de eigen opleidingen als van onvoldoende kwaliteit beoordeeld. Door tijdsgebrek is in dit studiejaar geen bespreking geweest over deze beoordeelde eindwerken. Komend studiejaar zal hieraan aandacht worden geschonken. Het zou kwalijk zijn als er opnieuw vanwege gebrek aan tijd geen eindconclusies kunnen worden getrokken en geen verdere acties t.a.v. de beoordelingen kunnen worden vastgesteld.

3.4 Uitgebrachte adviezen en opvolging

De analyse van de verkregen data was niet gereed in het afgelopen studiejaar, zodat er op basis daarvan geen adviezen zijn uitgebracht. Deze zullen voor zover mogelijk komend studiejaar uitgebracht worden.

Door het opstellen van een jaarplan en een regelmatige controle op de voortgang door de examencommissie zullen de verkregen data voortaan wel tijdig geanalyseerd worden. De resultaten die uit de analyses voortvloeien worden besproken met de betrokken opleidingen. Eventuele maatregelen die daaruit volgen worden vastgelegd.

3.5 Trends of aandachtspunten t.a.v. de screeningen

De planning moet erop gericht zijn dat screeningen eerder worden uitgevoerd. zal moeten aangeven dat deze eerder worden uitgevoerd. De rapportage moet zo mogelijk in maart van het lopende schooljaar zijn afgerond. Vervolgens kan de analyse van de bevindingen plaatsvinden en kunnen op basis daarvan de adviezen worden uitgebracht.

Voor de kalibratie van beoordeeld werk door de opleidingen, gevolgd door de bijbehorende rapportage aan de examencommissie, zal de volgende planning gaan gelden:

november- maart	verzamelen en kalibreren van werkstukken
maart- april	analyse, conclusies en aanbevelingen
mei- juni	terugkoppeling met opleiding

4. Richtlijnen en aanwijzingen om de uitslagen van tentamens te beoordelen en vast te stellen

4.1 Afgegeven richtlijnen en aanwijzingen

Dit betreft de berichtgeving aan docenten met algemene informatie rond regels en procedures die gelden bij tentaminering en andere toetsvormen, alsmede een speciaal bericht inzake cijferinvoer.

Bij de benoeming van de examinatoren zal benadrukt worden dat het belangrijk is om tijdig het BKE- of SKE-certificaat te behalen aangezien zonder deze kwalificatie er geen benoeming tot examinator vanaf studiejaar 2021-2022 mogelijk is. Daarnaast zullen de hogeschoolbrede criteria om benoemd te worden als examinator of examinator op eindniveau onder de aandacht van de onderwijsmanagers en de docenten worden gebracht. De aanwijzing tot examinator al dan niet op eindniveau zal geschieden nadat een controle op diploma's en aantal ervaringsjaren heeft plaats gevonden.

Voorlichting aan de studenten is op Hint geplaatst. Als eerste uitwerking hiervan is er aan alle eerstejaars studenten via de SLC van elke groep voorlichting gegeven over de regels en procedures rondom tentaminering. Het komende studiejaar zal in het kader van de vergroting van de zichtbaarheid van de examencommissie deze voorlichting verder gestructureerd worden.

4.2 Uitkomsten/bevindingen bij de toepassing van die richtlijnen

Het blijkt steeds opnieuw nodig te zijn om de basisregels en procedures rond tentaminering en examinering onder de aandacht van docenten en studenten te brengen om de kennis daarover op peil te houden.

4.3 Trends of aandachtspunten

Adequate voorlichting over de regels en procedures rond tentaminering en examinering zijn essentieel. Hiertoe zal met de afdeling Communicatie van IvL een communicatieplan worden opgesteld. In ieder geval zal er een voorlichtingsvideo worden gemaakt voor studenten en docenten. Hierdoor krijgen studenten en docenten beter zicht op wat de rol en taken zijn van de examencommissie. Daarnaast zullen de mogelijkheden van nieuwsbrieven en ander voorlichtingsmateriaal worden bekeken om de zichtbaarheid van de examencommissie te vergroten.

5. Vrijstellingenbeleid

5.1 Aantal vrijstellingen

Bij IvL is door de complexiteit van de instroommogelijkheden een waaier aan vrijstellingsmogelijkheden. Daarnaast is er een groot aantal studenten dat vertraging heeft opgelopen tijdens de studie en daardoor in een nieuw curriculum verder moet studeren. Hierdoor zijn er veel verschillende 'typen' verzoeken om vrijstelling. Vaak wordt een vrijstelling aangevraagd terwijl het een conversie betreft.

Het blijkt dat docenten en vakgroepcoördinatoren onvoldoende op de hoogte zijn van het verschil tussen vrijstellingen en conversies, hetgeen naast extra werk de verwarring bij studenten onbedoeld vergroot.

Een ander probleem betreft de geldigheid van behaalde resultaten van andere opleidingen. Het is soms ingewikkeld om te bepalen of een elders behaald resultaat nog geldig is om tot een vrijstelling te kunnen leiden.

5.2 Trends of aandachtspunten

Er is in het basis- en middelbaar onderwijs een steeds grotere vraag naar bevoegde docenten. Veel studenten hebben tijdens hun studie al een baan in het onderwijs, waardoor het aantal vrijstellingsverzoeken stijgt. Daarmee wordt beoogd de lesbevoegdheid (eerder) te verkrijgen. Deze vrijstellingen kunnen meestal niet worden toegewezen. Hierbij is o.m. te wijzen op de onmogelijkheid om vrijstellingen op hbo-niveau te verlenen voor vakken en competenties die op mbo-niveau zijn verkregen.

De vrijstellingsverzoeken bevatten vaak gemankeerde onderbouwingen die nadere aanvulling nodig maken. Zo ontbreekt geregeld het advies van de cursushouder of van gewaarmerkte cijferlijsten of gewaarmerkte cursusbeschrijvingen.

In de afgelopen jaren zijn ook vrijstellingen verleend voor eerder verworven competenties in het vakgebied, waarvoor een speciaal vak was ingericht, waarvan de inhoud niet nader was omschreven dan een inhoudelijk oncontroleerbare ervaring. De examencommissie is van plan om hieraan een eind te maken in samenwerking met de opleidingen. Tegenover elke vrijstelling moet een vak met een beschreven vakinhoud staan en niet langer een algemene beschrijving van een inhoudelijk oncontroleerbare (werk)ervaring.

6. Deskundigheidsbevordering en -scholing

6.1 Aard en omvang van de activiteiten (collectief en individueel)

Twee leden hebben de interne examencommissietraining gevolgd. In de SKE-cursus is de BKE-cursus als onderdeel opgenomen. Het afgelopen jaar is een aantal commissieleden met de SKE-cursus begonnen en/of heeft deze cursus succesvol afgerond. In ieder geval zal het komend studiejaar voor alle leden die het SKE-certificaat nog niet hebben behaald een planning worden opgesteld, opdat zo spoedig mogelijk de gehele examencommissie SKE-gecertificeerd zal zijn.

6.2 Deskundigheid in kaart (SKE/BKE-certificaten)

De leden die in het studiejaar 2019-2020 geen zitting meer hebben in de examencommissie zijn in grijs weergegeven.

Examencommissie	BKE	SKE
Jozefien Bos	-	Behaald
Erik van Caem	-	In uitvoering
Jos van Etten	-	-
Hans de Looze	-	-
Jeroen Mikkers	-	Behaald
Marjolein Molenaar	-	-
Els Pullen	-	-
Bartel Standaar-Dorhout	-	Behaald
Emma Versteegh	-	In uitvoering
Martine van Wijngaarden	-	Behaald
Tom Wils	-	-
Toetscommissie PABO		
Suzanne Hofman	-	-
Erik Punt	-	-
Toetscommissie MLI		
Bartel Standaar-Dorhout	-	Behaald
Iris Bouman	-	-
Toetscommissie Talen		
Jeroen Mikkers	-	Behaald
Jozefien Bos	-	Behaald
Martine van Wijngaarden	-	Behaald
Emmie den Boon	In uitvoering	-
Eline Faes	In uitvoering	-
Toetscommissie Exact		
Emma Versteegh	-	In uitvoering

Ton Meulman	-	In uitvoering
Aron Kamp	-	-

Nord Jan Vermeer	-	In uitvoering
Niek van den Bogert	-	In uitvoering
Toetscommissie M&M		
Tom Wils	-	-
Rosa Veldman	-	-
Dave van Limborgh	-	-
Chris van Dijke	-	-
Matthijs Wieldraaijer	-	-
Toetscommissie Breed en Bijzonder		
Bartel Standaar-Dorhout	-	Behaald
Guido Goijens	-	-
Ton Meulman	-	In uitvoering

6.3 Trends of aandachtspunten

Een substantieel deel van de examencommissieleden (4/11) heeft de SKE-certificering behaald. Voor het komende studiejaar zal een concrete planning worden opgesteld opdat alle commissieleden op tijd hun SKE-certificaat hebben.

Ook bij toetscommissieleden valt op dat velen aan de certificering begonnen zijn, maar deze nog niet hebben afgerond. De voornaamste oorzaak die hiervoor wordt aangegeven is dat er onvoldoende facilitering, in de vorm van tijd, in de PTD's is.

7. Examinatoren

7.1 Benoemingsprocedure en profielschetsen interne examinatoren

De examencommissie heeft lijsten met de te benoemen examinatoren in september 2018 opgevraagd bij de opleidingsmanagers, de clusters en het assessmentcentrum. De examencommissie heeft de lijsten getoetst aan onderstaande profielen voor examinatoren. Ten slotte zijn de lijsten met examinatoren vastgesteld in december 2018: IvL hanteert drie profielen voor examinatoren:

Basis

- ontwerpt en construeert een toets;
- neemt de toets af, beoordeelt, analyseert en registreert;
- evalueert het doorlopen van alle fasen en benoemt verbeteracties;
- moet minimaal één half jaar ervaring hebben als docent binnen het hoger onderwijs en/of beschikken over aantoonbare kennis van of ervaring in het beroepenveld;
- moet inhoudelijk deskundig zijn, te bepalen door de onderwijsmanager.

Een examiner die belast is met het beoordelen van eindkwalificaties moet daarnaast:

- recente ervaring in het betreffende beroepenveld hebben en/of een Masterdiploma of doctoraal diploma hebben (bij voorkeur binnen het werkveld) of beschikken over aantoonbare kennis/ervaring op vergelijkbaar niveau, te bepalen door de onderwijsmanager;
- minimaal twee jaar ervaring als docent in het hoger onderwijs hebben;
- kennis genomen hebben van de betreffende studiehandleidingen en eindkwalificaties met bijbehorende prestatie-indicatoren;
- aantoonbare scholing m.b.t. het toepassen van de beoordelingscriteria gevolgd hebben (waaronder kallibratiebijeenkomsten).

Een extern examiner moet aan de volgende eisen voldoen:

- HBO of universitaire opleiding;
- gecertificeerd assessor;
- minimaal 5 jaar werkervaring in het voortgezet onderwijs;
- werkervaring is actueel;
- niet werkzaam binnen IvL.

Bovenstaande profielen zijn ontleend aan het hogeschoolbrede document "Profielschets aanwijzing examinatoren" uit 2014.

Gedurende het studiejaar zijn geen examinatorschappen ingetrokken.

7.2 Externe examinatoren

Examinatoren van buiten de Hogeschool Rotterdam worden benoemd om te fungeren als onafhankelijke assessor bij de assessments niveau 4 (startbekwaam). Dit betrof personen die als docent werkzaam waren in het voortgezet onderwijs. De ervaringen met deze externen zijn goed. Het betreft docenten die al betrokken zijn (geweest) bij stagebegeleiding van studenten, ervaring hebben in het onderwijs en die zicht hebben op de structuur en de beoordeling van deze stages.

Hoewel er geen vermoeden van gebrek aan competenties is, is een nadere beoordeling van competenties op basis van diploma's en aantoonbare ervaringsjaren in het onderwijs gewenst.

7.3 Trends of aandachtspunten

Om een beter onderbouwd inzicht te verkrijgen in de kwaliteiten van de externe examinatoren zullen de interne en externe examinatoren op diploma's en onderwijservaring gescreend worden. Pas daarna zal tot aanwijzing worden overgegaan.

8. Betrokkenheid bij accreditaties

8.1 Aard van de betrokkenheid

In het schooljaar 2018-2019 hebben geen accreditaties van opleidingen van IvL plaatsgevonden.

8.2 Effecten van de betrokkenheid

Niet van toepassing.

9. Betrokkenheid bij nieuwe onderwijsactiviteiten

9.1 Aard van de betrokkenheid

Bij de lerarenopleiding Technisch Beroepsonderwijs en de lerarenopleiding Nederlands loopt een trial flexibele deeltijd. De examencommissie is door deze opleidingen ingelicht over de inhoud van deze trajecten en mogelijke consequenties voor vrijstellingsaanvragen, bijvoorbeeld door de concentrische opbouw van het curriculum talen. De andere curriculumaanpassingen van verschillende opleidingen zijn wat betreft de toetsing marginaal en dus geen onderwerp van bespreking met de examencommissie geweest,

9.2 Effecten van de betrokkenheid

In zijn algemeenheid zal de examencommissie vanaf het begin van de ontwikkeling van nieuwe onderwijsactiviteiten actief betrokken moeten zijn. De noodzakelijke conversies moeten duidelijk zijn en daarnaast is de gekozen vorm een essentieel onderdeel van de toetsborging.

10. Verzoeken bij de programma's op maat

10.1 Ervaringen bij aanvragen van individuele studenten

De aanvragen zijn via de aangegeven route binnengekomen en volgens het protocol afgehandeld. Al deze verzoeken zijn toegewezen.

10.1 Ervaringen bij verzoeken om toestemming minors bij andere instellingen

Er is aan dertien studenten toestemming tot het volgen van een minor buiten de opleiding gegeven. Het gaat om zes studenten die bij ISO een minor hebben gevolgd, drie bij CMI, de resterende respectievelijk bij BSR, IGO, IVG en WdK.

11. Verstrekte getuigschriften

11.1 Aantal verstrekte getuigschriften

Dit studiejaar zijn 750 Propedeusegetuigschriften, 544 Bachelorgetuigschriften, 22 AssociateDegree-getuigschriften en 16 Mastergetuigschriften verstrekt. Bij de AssociateDegree-getuigschriften is in het tweede jaar van het bestaan een groei van meer dan 500% te zien.

11.2 Trends of aandachtspunten

Twee zaken vallen op:

1. Vergeleken met voorgaande jaren is er een opvallende groei van het aantal Propedeuse-getuigschriften;
2. Het aantal Mastergetuigschriften is sterk afgenomen.

12. Fraude en preventie

12.1 Geconstateerde fraude en onregelmatigheden bij toetsen door studenten

In het studiejaar 2018-2019 waren 28 gevallen van fraude en andere onregelmatigheden. Dit getal ligt lager dan de voorgaande jaren. Er valt niet vast te stellen of er inderdaad sprake is van minder fraude en andere onregelmatigheden, aangezien de mate waarin fraude en andere onregelmatigheden worden geconstateerd afhankelijk is van de alertheid en integriteit van surveillanten en docenten. In ieder geval is en blijft het bevorderen van de genoemde alertheid en integriteit een aandachtspunt van zowel de toetsorganisatie als van de examencommissie.

De examencommissie signaleert een trend dat het voor studenten steeds gemakkelijker wordt toetsen te kopiëren en via sociale media te delen, waarschijnlijk doordat camera's niet alleen in telefoons zitten, maar eigenlijk steeds meer overal in verborgen kunnen worden.

De aanwezigheid van één surveillant per lokaal alsmede de opstelling van stoelen en tafels in de tentamenlokalen geven, doordat de tafels (te) dicht op elkaar staan, voldoende mogelijkheid tot succesvol spieken en afkijken. Doordat FIT alleen in de weken 9 en 10 tentamenopstellingen verzorgt, zijn tentamenopstellingen in de andere weken afhankelijk van de docent en zijn studenten. Omdat in voorkomende situaties door de beperkte tijd dit vaak wordt nagelaten, verhoogt dit de kans op succesvol spieken. De kwaliteit van de surveillance met betrekking tot spieken en afkijken blijft een permanent aandachtspunt.

12.2 Sancties en preventiemaatregelen bij fraude door studenten

Er is een vaststaand sanctiebeleid. Standaard wordt het werk waarbij fraude of plagiaat is gepleegd ongeldig verklaard. Daarnaast is de sanctie bij een fraude of het zogenaamde klein-plagiaat de eerste maal uitsluiting van zes studiepunten voor één jaar. Bij herhaling wordt de sanctie verhoogd tot vijftien punten, het maximum dat het OER aangeeft. Bij het zogenaamde groot-plagiaat wordt conform het OER uitsluiting van alle toetsen voor een half jaar opgelegd. Bij herhaling kan het uiteindelijk leiden tot verwijdering van de school. Recidive bij plagiaat komt niet vaak voor. Bij plagiaat is het wel vaak zo dat de aangever zich niet bewust was van het risico van plagiaat, terwijl ook degene die plagiaat pleegt zich niet realiseert dat de aangever ook de kans loopt een sanctie te krijgen.

De via SLC's verspreide powerpoint met voorlichting over fraude en plagiaat heeft sowieso tot gevolg dat studenten zich niet meer kunnen verschuilen achter onwetendheid op deze punten.

12.3 Praktijken op het gebied van fraude door examinatoren

De examencommissie heeft in het studiejaar 2018-2019 geen fraude door examinatoren vastgesteld.

12.4 Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door examinatoren

Niet van toepassing.

12.5 Trends of aandachtspunten

De alertheid en integriteit van examinatoren, surveillanten en surveillerende docenten is een blijvend punt van aandacht voor zowel de toetsorganisatie als de examencommissie. In het kader van het vier-ogen-principe is het wenselijk dat er bij iedere toetsing twee surveillanten aanwezig zijn. Dit geldt zowel voor mondelinge tentamens en assessments als voor de surveillance.

De toegenomen technologische mogelijkheden tot het kunnen raadplegen van data vraagt constante alertheid van de toetsorganisatie en de examencommissie om de gelegenheid tot het benutten van dergelijke mogelijkheden te onderkennen en te beletten.

13. Toetsgerelateerde klachten

13.1 Aantal toetsgerelateerde klachten

Het aantal toetsgerelateerde klachten bedroeg 77, hetgeen een forse stijging is ten opzichte van voorgaande jaren. De klachten hebben betrekking op interne oorzaken, zoals geluidsoverlast in de gangen, het niet-ingeschreven staan voor een tentamen en problemen met computers (opstarten, problemen met handelingen tijdens en bij het afsluiten van de toetsing) zijn onderwerp van overleg tot verbetering met de betrokken docenten en surveillanten.

Externe oorzaken zoals geluidshinder van buiten (sirenes van ambulances, bouwwerkzaamheden) zijn in feite niet beïnvloedbaar, terwijl het hier wel gaat om ruim meer dan de helft van het aantal klachten. Een minderheid van de klachten is gegrond verklaard.

13.2 Trends of aandachtspunten

De organisatie van de examens zal gevraagd worden om in goed overleg met FIT een toetsweekrooster samen te stellen. Er moet rekening gehouden worden met andere geplande activiteiten tijdens toetsweken. Het is van belang dat er door clustering van toetslokalen zo veel mogelijk stiltegebieden ontstaan, die voor eenieder herkenbaar als stiltegebied zijn te herkennen (borden, banners enz.).

De spreiding van tentamens buiten de oorspronkelijk aangewezen toetsweken (week 9 en 10) verdient een kritische beschouwing. Het is logistiek bijna onmogelijk om in de weken 1 t/m 8 de toetsruimten af te scheiden van de ruimten waar les wordt gegeven, waardoor klachten over bijvoorbeeld geluidsoverlast zullen blijven bestaan.

Het probleem van de toelating tot tentamens van niet-ingeschreven studenten verdient nadere bestudering opdat een beter gestroomlijnde procedure tot minder problemen zal leiden.

Ook hier geldt dat bekendheid met en naleving van de regels die gelden bij tentaminering door de surveillanten en docenten essentieel is voor een eerlijk verloop van de toetsing.

14. Hoorzittingen examencommissie

14.1 Aantallen hoorzittingen

Het aantal hoorzittingen bedroeg 32, hetgeen een lager aantal is dan het voorgaande jaar. Een aantal van deze hoorzittingen heeft telefonisch plaatsgevonden en een aantal zittingen heeft vis-à-vis plaatsgevonden.

14.2 Trends of aandachtspunten

Door het ontbreken van gegevens van voorafgaande jaren is hier geen trend te constateren. In het komende studiejaar zullen hoorzittingen uitsluitend plaatsvinden als de personen in kwestie fysiek aanwezig zijn, omdat bekend is dat het grootste deel van communicatie de non-verbale is. Alleen bij zwaarwegende redenen kan een uitzondering gemaakt worden.

Een voordeel van het vis-à-viscontact is dat de betrokkenheid van de examencommissie en de student bij een dergelijke hoorzitting beter tot uitdrukking komen, waarbij wederzijds begrip centraal staat. Op deze wijze kan de examencommissie door steekhoudende argumenten die niet uit de correspondentie bleken, een besluit zo nodig aanpassen. Daarnaast kan bij de student door de toelichting van de examencommissie het draagvlak voor een onaangename beslissing kan worden vergroot.

15. Beroepszaken CBE

15.1 Aantal beroepszaken bij CBE hoorzittingen

Drie zaken zijn aangemeld, waarbij in twee van de zaken alsnog geschikt is. In de derde zaak is niet geschikt. Deze zaak is in september 2019 door het CBE behandeld.

15.2 Trends of aandachtspunten

Gezien het geringe aantal en de inhoud van de kwesties zelf zijn hier geen trends of aandachtspunten waar te nemen. Er kan worden opgemerkt dat er kennelijk weinig aanleiding voor studenten is om in beroep te gaan tegen een onwelgevallige beslissing van de examencommissie.

16. Overige aangelegenheden

Het komende studiejaar is het een streven van de examencommissie om

- op een efficiënte en professionele wijze de borging van het eindniveau te organiseren;
- de verzoeken en klachten op een vlotte en correcte wijze af te blijven handelen;
- de samenwerking met toetscommissies en het management te bevorderen;
- de samenwerkingen met docenten en met het bedrijfsbureau te optimaliseren; en ten slotte
- de herkenbaarheid en de zichtbaarheid in lvL voor zowel studenten als management, docenten en ondersteunend personeel te vergroten.

17. Bijlagen

17.1 Bijlage 1: Mandaten

17.1.1 Mandaat van examencommissie aan de toetscommissies 2018-2019

Inleiding

Sinds september 2010 zijn in de Wet op het hoger onderwijs (WHW) de taken voor de examencommissies uitgebreid. Onafhankelijke en deskundige examencommissies moeten bijdragen aan een duurzaam en breed gedragen vertrouwen in de kwaliteit van de diploma's en hebben de volgende extra taken gekregen. Vanuit die taak is de examencommissie verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit van de tentamens en de examens¹. Deze taak mandateert de examencommissie aan de toetscommissies. Opdat deze de examencommissie informatie kan geven over de kwaliteit en het niveau van toetsing. Het Instituut voor Lerarenopleidingen kent zes toetscommissies:

- Toetscommissie PABO
- Toetscommissie MLI
- Toetscommissie cluster Talen
- Toetscommissie cluster Exact
- Toetscommissie cluster Mens en Maatschappij
- Toetscommissie Breed en Bijzonder

De voorzitters van de laatste vier toetscommissies hebben zitting in de examencommissie, de voorzitter toetscommissie PABO houdt contact met Jos van Etten van de examencommissie

Bemensing 2018-2019

Toetscommissie

PABO Suzanne

Hofman (voorzitter)

Erik Punt

Toetscommissie MLI

Bartel Standaar-Dorhout

(voorzitter)

Iris Bouman

Toetscommissie Talen

BV: Jeroen Mikkers (voorzitter)

BV: Jozefien Bos (ter vervanging zwangerschapsverlof Martine Wijngaarden) Nederlands:

Martine Wijngaarden (OP 3 en 4 na terugkomst zwangerschapsverlof)

Engels: Emmie den Boon Frans en Duits: Eline Faes

(bij bespreking van een toets Duits: Henriette Gerda of Christina Linke)

Toetscommissie Exact

Biologie: Emma Versteegh

(voorzitter) Wiskunde: Ton

Meulman

Natuurkunde: Aron Kamp (vanaf

OP 3) TBO: Nord Jan Vermeer

BV: Niek van de Bogert

¹ In de Handreiking borgen toetskwaliteit, versie 1.0 september 2013 staan de taken en werkwijze van de

Toetscommissie nader omschreven.

Toetscommissie M&M

BV: Tom Wils (voorzitter, vanaf OP 2)

Aardrijkskunde: Rosa Veldman

Economie: Dave van Limborgh

Maatschappijleer: Chris van Dijke

Geschiedenis: Matthijs Wieldraaijer

Toetscommissie Breed en Bijzonder

Bartel Standaar-Dorhout (voorzitter)

Guido Goijens

Ton Meulman

(Vacature)

Mandaat

De examencommissie IVL mandateert de toetscommissie volgende taak uit te voeren:

- Het beoordelen van de kwaliteit (validiteit, betrouwbaarheid, representativiteit en inzichtelijkheid) van tentamens en examens.²
- De toetscommissie rapporteert haar bevindingen als advies aan de examencommissie. Deze is eindverantwoordelijk.

Werkwijze

Dit betekent voor de toetscommissies het volgende:

- Aan het einde van het schooljaar heeft iedere toetscommissie tien tot twaalf toetsen (kennisgestuurd of praktijkgestuurd) beoordeeld uit verschillende opleidingen en leerjaren.
- De toetscommissies vragen daartoe bij de vakgroepen op:
 - o Modulehandleiding
 - o Toetsmatrijs
 - o Toets
 - o Antwoordenmodel
 - o Resultaten
 - o Gegevens over de evaluatie van de toets. Te denken valt aan opmerkingen uit studentenpanels, evaluatieformulieren
- De toetscommissies voeren de analyse uit aan de hand van een door de examencommissie goedgekeurde analyseformulier.
- Dit schooljaar hebben alle toetscommissies het voornemen om wekelijks bijeen te komen en gezamenlijke toetsen te analyseren. Voordeel hiervan is onder andere dat de bevindingen over een toets gezamenlijk tot stand gekomen zijn en daardoor meer waarde hebben.
- De toetscommissies leggen aan het begin van het jaar de toets kalenders voor aan de examencommissie. Indien er gedurende het jaar noodzaak bestaat een bepaalde toets te analyseren, kan er in overleg met de examencommissie afgeweken worden van deze kalender.
- Een schriftelijke weergave van de analyses en de terugkoppeling aan de vakgroep zijn voor de examencommissie inzichtelijk.
- In de vergaderingen van de examencommissies doen de voorzitters met regelmaat verslag van de bevindingen. De examencommissie onderneemt actie wanneer de kwaliteit van toetsing zoals omschreven in het mandaat, niet aan de eisen voldoet.
- De voorzitters van de toetscommissies maken een jaarverslag.

² In Handreiking borgen toetskwaliteit, versie 1.0 september 2013 staan deze kwaliteitseisen beschreven.

Datum:

Namens de examencommissie

Datum:

Namens de toetscommissie:

17.1.2 Mandaat bedrijfsbureau

Mandaat examencommissie IvL aan bedrijfsbureau IvL

Datum: 26 november 2018

Van: Corine van Arragon, hoofd bedrijfsbureau en Erik van Caem, voorzitter Examencommissie IvL

Met ingang van het studiejaar 2017-2018 worden er een aantal maatregelen genomen om de procedure van inschrijven voor toetsen voor het instituut IvL beter te laten verlopen.

Onderdeel hiervan is het instellen van een mandaat van de examencommissie naar het bedrijfsbureau toe. In het vorig studiejaar handelde de examencommissie alle aanvragen af, er is niet eerder met een mandaat gewerkt.

Pagina 1 en 2 beschrijven alleen het mandaat, in de bijlage 1 en 2 wordt de context van inschrijven geplaatst.

Het inschrijven bestaat per blok uit twee delen: inschrijven voor cursussen en inschrijven voor toetsen, zie de bijlage 1. Aan het inschrijven voor cursussen is N@tschool gekoppeld en wordt hieronder niet verder beschreven.

Kaders

- De OER, tekst zie bijlage 2.
- Toestemming IMR IvL voor starten van een Pilot Pabo, voorjaar 2017.

Mandaat examencommissie aan bedrijfsbureau

We spreken van drie periodes:

1. Inschrijfperiode voor toetsen (4 tot 5 weken)
2. Periode tussen inschrijfperiode en afname van toetsen (2 weken)
3. Periode van afname toetsen (1 of 2 weken)

Periode 1. Het bedrijfsbureau stuurt een e-mail. In deze periode inschrijven voor toetsen, schrijven studenten zichzelf in en uit in Osiris (4-5 weken). Voor de Pabo is de pilot inschrijven voor toetsen gestart, zie bijlage 1. In deze periode is geen mandaat nodig.

Periode 2. Mandaat instellen. In de periode na het sluiten van de inschrijfperiode voor toetsen t/m de vrijdag voor de toetsweek start. Het betreft de vrijdag voor de toetsweek (2 weken).

Niet ingeschreven: studenten ontvangen een afwijzing, zij worden niet toegelaten tot de toetsafname.

Uitzondering 1: Studenten worden beperkt toegelaten als de intentie aantoonbaar is, zoals bij inschrijven bij het verkeerde blok of bij de verkeerde code. Het is voor de student niet altijd duidelijk waar een student zich voor inschrijft. De code is veranderd, of de cursuscodes zijn niet zichtbaar. Of indien er sprake is van een administratieve fout.

Uitzondering 2: Alleen bij zwaarwegende redenen (bijv. het plotseling overlijden van een familielid in de eerste graad, plotselinge ziekenhuisopname student of bij aantoonbare administratieve fouten) kan de student een schriftelijk verzoek indienen tot toelating bij het bedrijfsbureau via een formulier op Hint met bewijs. Bij twijfel wordt het verzoek voorgelegd aan de examencommissie.

Alle overige uitzonderingen worden door de examencommissie in behandeling genomen. Student doet daarvoor een schriftelijk verzoek aan de examencommissie via Osiris Zaak 'Overige regelingen'.

Periode 3. Mandaat tijdens de toetsafname.

Studenten die niet op de presentielijst staan melden zich bij de balie.

Niet ingeschreven: studenten ontvangen een afwijzing, zij worden niet toegelaten tot de toetsafname.

Uitzondering: Studenten worden beperkt toegelaten als de intentie aantoonbaar is, zoals bij inschrijven bij het verkeerde blok of bij de verkeerde code. Het is voor de student niet altijd duidelijk waar een student zich voor inschrijft. De code is veranderd, of de cursuscodes zijn niet zichtbaar. Of indien er sprake is van een administratieve fout.

Alle overige uitzonderingen worden door de examencommissie in behandeling genomen. Het frontoffice belt het dienstdoende lid van de examencommissie.

Bijlage 1. Context

Maatregelen ter verbetering van de inschrijving voor toetsen IvL

- Het bedrijfsbureau schrijft alle Pabo studenten in voor alle cursussen (exclusief keuzecursussen), de eerste en tweede toetsaanbiedingen. Voor het inschrijven voor de derde en vierde (her)kansingen blijft de student zelf verantwoordelijk. Een student wordt uitgesloten van deelname aan de betreffende herkansing indien een student zich niet heeft ingeschreven voor de derde en vierde toetsaanbieding.
- Het bedrijfsbureau schrijft alle voltijd studenten LERO jaar 1 in voor alle cursussen (exclusief keuzecursussen), de eerste toetsaanbiedingen
- De **inschrijfperiodes** voor het inschrijven is vier/vijf weken per blok.
Vier keer per jaar schrijven studenten zich in voor de cursus, dit is de eerste kans voor toetsdeelname en de automatische koppeling met Cumlaude. De inschrijving voor cursussen staat drie weken per blok open.
Mocht een student de toets niet behaald hebben dan schrijft de student zich in voor de hertoetsen. De inschrijving voor toetsen staat ruim vijf weken open of vier weken in blok 4.
- De **communicatie** rond inschrijven is uitgebreid, zoals het plaatsen van een oproep via Hint en het versturen van een reminder.
- **De periode van afhandelen is verruimd.** De examencommissie handelde verzoeken af tot de dinsdag voor de toetsperiode, het bedrijfsbureau handelt verzoeken af tot en met de vrijdag voor de toetsperiode.

Uitvoering

1. Het e-mailverkeer van de examencommissie verloopt via het emailadres IvL-Osiris@hr.nl. Zonder mandaat verlopen de verzoeken via IvL-examencommissie@hr.nl en Osiris-zaak.
2. De studenten ontvangen een bevestiging van deelname per e-mail en moeten een toestemmingsformulier ophalen bij het bedrijfsbureau. Dit is noodzakelijk omdat zij niet op de presentielijst staan en het ophalen werkt als een drempel voor de studenten. Zij moeten het formulier meenemen naar de toetsafname. Het bedrijfsbureau maakt het formulier met handtekening en stempel dat een half uur van tevoren opgehaald moet worden bij het frontoffice.

Bijlage 2

Tekst OER Pabo

ARTIKEL 10.1.3.d. Deelname & inschrijving cursussen en tentamens

Het bedrijfsbureau voert voor IvL een pilot bij de Pabo uit en schrijft in 2017-2018 alle Pabo-studenten in voor alle cursussen (exclusief keuzecursussen) en eerste en tweede toetsaanbiedingen. Pabo studenten zijn verplicht zich in te schrijven in Osiris voor alle derde en vierde toetsaanbiedingen. Voor keuzecursussen dient de student zich altijd zelf in te schrijven. Studenten worden via e-mail geïnformeerd; op HINT staat een overzicht van de inschrijfdata voor het gehele jaar. Een student wordt uitgesloten van deelname aan de betreffende herkansing indien een student zich niet heeft ingeschreven voor de derde en vierde toetsaanbieding.

1. Het bedrijfsbureau brengt de studenten via e-mail op de hoogte van start- en einddatum van de mogelijkheid tot inschrijving voor de hertoetsen.
2. In de instructie voor inschrijven (te vinden op HINT), staat vermeld, hoe te handelen indien het inschrijfsysteem faalt of als er andere problemen zijn. Binnen de inschrijfperiode wendt de student zich tot het bedrijfsbureau.
3. Indien de student zich niet tijdig heeft ingeschreven voor een hertoets (derde of vierde aanbieding), mag de student niet deelnemen aan deze hertoets. Alleen bij zwaarwegende redenen (zoals ziekte, plotseling overlijden familielid, in gebreke blijven van de opleiding) kan de student een verzoek richten aan de examencommissie om alsnog ingeschreven te worden. De student zal zijn verzoek moeten motiveren met ondersteunend bewijsmateriaal (gedateerde en ondertekende doktersverklaring, kopie akte van overlijden, verklaring onderwijsmanager, verklaring decaan etc.).

Tekst OER LERO

ARTIKEL 10.1.3.d. Deelname & inschrijving cursussen en tentamens

Voor de tweedegraads lerarenopleidingen is de student verplicht zich in te schrijven in Osiris voor alle cursussen en studieonderdelen waaraan hij wil deelnemen. Studenten worden hierover via e-mail geïnformeerd; op HINT staat een overzicht van de inschrijfdata voor het gehele jaar. Een student wordt uitgesloten van deelname aan de betreffende cursus indien een student zich niet heeft ingeschreven.

1. Alleen studenten die zich via Osiris Student hebben ingeschreven voor de cursus (dit is inclusief eerste aanbieding tentamens) of voor het hertentamen, kunnen deelnemen aan het betreffende tentamen of de herkansing.
2. Het bedrijfsbureau brengt de studenten via e-mail op de hoogte van start- en einddatum van de mogelijkheid tot inschrijving voor de tentamens.
3. In de instructie voor inschrijven (te vinden op HINT), staat vermeld, hoe te handelen indien het inschrijfsysteem faalt of als er andere problemen zijn. Binnen de inschrijfperiode wendt de student zich tot het bedrijfsbureau.
4. Indien de student zich niet tijdig heeft ingeschreven voor een tentamen, mag de student niet deelnemen aan dit tentamen. Alleen bij zwaarwegende redenen (ziekte, plotseling overlijden familielid, aantoonbare administratieve fouten) kan de student een persoonlijk schriftelijk verzoek indienen bij de examencommissie om alsnog ingeschreven te worden. Zie HINT 'Examencommissie' voor procedure en invulformulier.

Tekst OER MLI

ARTIKEL 10.1.3.d. Inschrijving tentamens

Iedere student schrijft zich bij aanvang van het cursusjaar in voor de voor hem geldende modules in Osiris. Indien een student dit nalaat, kunnen behaalde resultaten niet geregistreerd worden (geen deelname toetsing).

17.2 Bijlage 2: Jaarverslagen toetscommissies

17.2.1 Jaarverslag toetscommissie Pabo

1. Samenstelling en werkwijze van de toetscommissie

- a. De toetscommissie (TC) kende de volgende samenstelling: Suzanne Hofman (voorzitter TC en docent Rekenen/Wiskunde), Erik Punt (lid TC, coördinator en docent Taal) en Liesbeth van Beijsterveldt (lid TC en docent Taal en Onderzoeksvaardigheden).
- b. De TC werkte volgens de werkbeschrijving '14-'15.
- c. Gegevens:
 - i. De TC vergaderde deze periode om te overleggen over de planning van de werkzaamheden. De vergaderingen zijn de afgelopen periode gepland indien nodig. Verder hebben de leden elkaar informeel op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen van de voortgang van de screenings.
 - ii. De TC had dit collegejaar 275 uur ter beschikking (100 uur per lid, maar Liesbeth startte wat later en kreeg 75 uur). De uren worden ongeveer gelijk verdeeld over het jaar.
 - iii. Het screenen van een toets (inclusief hertoets, osiriscursusbeschrijving, toetsmatrijs/rubrics, antwoordblad/beoordelingsformulier, gemaakte toets score 5 en score 6) kost gemiddeld zo'n halve werkdag. Het opvragen van de materialen, de materialen lezen, overleg met duo (lid TC), uitwerking van de screening, terugkoppeling naar de cursusbeheerder, kritisch bekijken van de zak-slaaggrens n.a.v. of naar aanleiding van het studentwerk, nagaan van de verwerking van de feedback (check), vergt nog eens anderhalve werkdag (gemiddeld circa 16 uur).
De screening met een quickscan vergt minder tijd, waardoor er meer toetsen gescreend kunnen worden.
Screening van grote onderdelen van het curriculum vergen meer tijd. Hier zijn we dit studiejaar mee gestart. Het is nog lastig in te schatten hoe lang we daar gemiddeld voor nodig hebben.
Ook het afschrijven van het toetsplan en de ontwikkeling van het nieuwe curriculum is niet eenvoudig in vaste uren uit te drukken.
 - iv. Deze toetsen zijn gescreend:

Minor cultureel erfgoed
Minor VVE
Deel 1 vernieuwde deeltijd
Keuzecursus IVLRJR01KP (op verzoek van een docent)
PABOJ314X onderwijskunde groep 3 /4
PABWG17X6 gecijferdheid 6
PABASO14X afstudeeronderzoek
PABWG16X4 gecijferdheid 4 (op verzoek van een docent)
PABOLJ15A ontwikkelings- en leerlijnen aca

2. Bevindingen kwaliteit toetsen

a. Algemene bevindingen kwaliteit toetsen

De gescreende toetsen laten zien dat de toetskwaliteit over het algemeen voldoende tot goed is. Voor de meeste toetsen is een mooie lijn te zien van BOKS, via toetsmatrijs en leerdoelen naar de toets. Op vraagniveau zijn soms nog kleine verbeteringen aan te brengen, maar veelal is ook hier het niveau al voldoende tot goed.

De TC ziet wel nog kansen om naar een hoger niveau van toetsen te komen.

Bij de screening van het afgelopen jaar viel op dat de documenten van de oude voltijd volgens een vast stramien zijn ingericht. Er is sprake van een BOKS, toetsmatrijs, toets en cursusbeschrijving. Door dit stramien kunnen docenten goed werken volgens constructieve alignment. Het is duidelijk wat de einddoelen zijn en vervolgens wordt gekeken naar de weg er naar toe.

In de deeltijd en de minoren is deze manier van werken niet gebruikelijk. De rode draad in een cursus is daardoor niet altijd goed zichtbaar.

Ook voor de nieuwe voltijd is nog niet vastgelegd welke documenten er opgeleverd moeten worden voor een cursus. De curriculumcommissie is hiermee bezig.

Docenten tonen zich over het algemeen leerbaar en werken constructief en gelijkwaardig met de commissie aan toetskwaliteit. Dit blijkt ook uit het feit dat docenten zelf de toetscommissie benaderen met vragen.

b. Adviezen ter verbetering richting EC en directie (inclusief onderwijsmanagement) (enkele adviezen zijn al eerder gegeven, maar nog niet terug gezien)

De TC attendeert de EC en directie erop dat het ook voor grote onderwijseenheden, de deeltijd en de nieuwe voltijd noodzakelijk is dat er afspraken zijn over de op te leveren documenten (boks, heldere opdrachtformulering, toetsmatrijs, beoordelingsrubric, evt. studielastnormering, cursusbeschrijving).

Er is door het MT afgesproken dat alle docenten binnen drie jaar BKE halen. De toetscommissie vindt dit een goed initiatief. Hierdoor investeert de pabo in de professionalisering van het team m.b.t. toetsing en assessments.

Daarnaast zou er tijdens professionaliseringsdagen nog extra tijd aan toetsing kunnen worden besteed. Een workshop over het formuleren van open en gesloten vragen en opdrachten zou bijvoorbeeld een optie zijn. De TC ziet bij toetsen soms onduidelijkheid ontstaan voor studenten door verkeerde of onduidelijke formulering van de vraag. De workshop die op dit moment vanuit de taalsectie gegeven wordt, is een heel goed initiatief. In deze workshop leren docenten om goede toetsvragen te formuleren. Tijdens het ontwikkelen van het nieuwe curriculum in studiejaar 2019-2020 zou ook het goed formuleren van opdrachten, cesuur, wijze van beoordelen en toetsmatrijzen aandacht mogen krijgen.

Keuzes en speerpunten

Afgelopen jaar hebben we vooral gewerkt aan grotere onderdelen van het curriculum. We hebben gemerkt dat dit nog lastig is, omdat er geen standaard manier van vastleggen is hiervoor. We hopen in het eerste semester van 2019-2020 hier afstemming over te bereiken met de cc en het MT. Daarnaast hebben we meegelezen met het ontwikkelen van de toetsing in het nieuwe voltijdcurriculum.

3. Rapportage overige activiteiten toetscommissie

- De toetscommissie heeft feedback gegeven op het toetsplan voor de nieuwe voltijd en op het document met de nieuwe bekwaamheidseisen. Vervolgens is er samen met de ontwikkelgroep gewerkt aan het verbeteren van het toetsplan. Gezien een lid van de curriculumontwerpgroep dat zich bezighield met het Toetsplan afwezig is in verband met zwangerschapsverlof, is er afgesproken dat de toetscommissie het Toetsplan af

zal maken. Het volgende moet nog gebeuren: de visie op toetsing verder beschrijven, en het toetsprogramma van de VT en DT in beeld brengen en beschrijven.

- De toetscommissie heeft meegedacht en gelezen met onderdelen van het nieuwe curriculum betreffende de toetsing.
- De voorzitter heeft deelgenomen aan de ontwikkeling van het afstudeerassessment, zowel voor de voltijd als de deeltijd.

4. Gevolgde deskundigheidsbevordering

- In het afgelopen jaar is er deskundigheidsbevordering gevolgd tijdens verschillende momenten op pabodagen. Zo is er een presentatie geweest van Eric Entken, een dag over constructive alignment en formatief evalueren en er is een escape room geweest over toetsing.
- Daarnaast zijn we voornemens om ons in diverse onderwerpen in te gaan lezen. Liesbeth is daar al mee bezig. Zij heeft zich bijvoorbeeld verdiept in het formatief evalueren.
- Daarnaast willen we afspraken maken met een toetsdeskundige vanuit O&O.
- We oriënteren ons op SKE. Dit gaat starten in de eerste helft van 2019-2020.

5. Evaluatie en (eventuele) adviezen voor vervolg

Met de onderwijsmanager moet gesproken gaan worden over de focus in 2019-2020.

(Inmiddels is dat gedaan en wordt de planning voor 2019-2020 gemaakt.)

De screeningsdocumenten die nu in de map van de toetscommissie staan, zijn al enige jaren geleden opgesteld. Op dat moment was er een ander curriculum. We willen deze documenten in de komende maanden graag tegen het licht houden en waar nodig aanpassen aan de vernieuwde opleiding.

Jaarverslag – Toetscommissie Talen 2018-2019

In de mandatering is het mandaat van de examencommissie aan de toetscommissies voor de studiejaren vanaf 2011-2012 beschreven. Volgens de procedure rapporteert elke toetscommissie jaarlijks in de maand september aan de examencommissie. Deze rapportage omvat cursusjaar 2018-2019 van het cluster Talen.

1. Samenstelling en werkwijze van de toetscommissie

a. Samenstelling en rolverdeling

De toetscommissie talen had de volgende samenstelling:

- Jeroen Mikkers: Beroepsvoorbereiding + lid examencommissie
- Eline Faes: Duits/Frans
- Emmie den Boon: Engels
- Nederlands: Blok 1 en 2 Jozefien Bos en blok 3 en 4 Martine Wijngaarden
- Voorzitter: Blok 1 en 2 Jeroen Mikkers en blok 3 en 4 Martine Wijngaarden

b. Procedure/ werkinstructie van de toetscommissie bij het beoordelen van toetsen

Aan het begin van het collegejaar heeft de toetscommissie talen een zeer beperkte toetskalender samengesteld, omdat het bekend was dat er een hoop zou gaan veranderen en er nog onduidelijkheid was: vacature Frans/Duits en het nieuwe curriculum voor voltijd en deeltijd

Werkwijze analyse

Het lid van de toetscommissie verzorgt van zijn vak de toets, cursushandleiding, leerdoelen, toetsmatrijs, cesuur en antwoordmodel. De toetscommissie neemt de handleiding eerst individueel door, bekijkt de leerdoelen en vergelijkt dit met de toets of de opdracht. Vervolgens analyseren wij de toets gezamenlijk op validiteit, betrouwbaarheid en transparantie. Bij het bepalen van de validiteit bekijken wij of de inhoud van de leerdoelen, de lessen en de toetsvragen elkaar in voldoende mate overlappen en of dit inzichtelijk is gemaakt in de toetsmatrijs. Hierbij kijken wij ook of deze elementen op hetzelfde niveau zitten (Bloom). Bij betrouwbaarheid laten wij ons oordeel afhangen van de eenduidigheid van de vragen en het antwoordmodel, maar ook op de vraag of er voldoende vragen zijn gesteld om tot een betrouwbaar oordeel te komen. Bij transparantie kijken wij of de wijze van toetsing van tevoren voldoende inzichtelijk is gemaakt voor studenten en of er achteraf inzage mogelijk is.

Na de analyse maakt een lid een afspraak met een collega om de analyse van de toets te bespreken. De bevindingen zijn verwerkt in het analyseformulier. Bovenstaand proces hanteerden wij ook bij de bespreking van dossieropdrachten en/of essays.

De analyseformulieren, adviezen en besprekingen met de collega's zijn allen te raadplegen op shared: I:\LERO\05. Commissies\Toetscommissie\Toetscommissies M&M, Exact & Talen\Rapportages Talen\2018-2019

Blok 1 en 2

De toetscommissie heeft zich met name beziggehouden met het analyseren van toetsen die in het nieuwe curriculum af worden genomen. In blok 1 en 2 gebeurde dit voorafgaand aan de nieuwe toets, zodat er nog voor afname verbeteringen in konden worden aangebracht. Zo werd er bij FRAK1A01X (Frans, linguïstiek)aanbevolen de beoordelingscriteria meer bij de kennisbasis aan te laten sluiten. Daarnaast hebben wij gemerkt dat de toetsmatrijzen niet altijd vooraf worden vastgesteld. Dit behoeft aandacht en is met de modulehouders besproken. Daarnaast hebben wij bij Nederlands (oriëntatie op fictie) een complexe toetsvorm geanalyseerd en met de docent besproken. Dit op initiatief van de docent, die vragen had over het vormgeven van de rubrics. Bij deze cursus bestond de toets uit een schriftelijk tentamen, maar ook uit een groepsmondeling. Als toetscommissie hebben wij aanbevelingen gedaan om de bijbehorende rubrics te verbeteren.

Blok 3 en 4

De toetscommissie heeft voor alle opleidingen toetsen voor het nieuwe curriculum gescreend. Dit vond zowel voor als na de afname van de toets / de opdracht plaats. Naast het analyseren van de toets en het beoordelingsmodel hebben wij feed forward gegeven ter verbetering. Zo kreeg ORBO (beroep jaar 1) feedback op het tentamen. De collega's die het vak ontwikkelen dachten ook na over een andere vorm van toetsing. Wij hebben daarom een latere bijeenkomst het voorstel voor een andere toetsvorm besproken en daarop feedback gegeven. In blok 4 hebben wij het beoordelingsmodel van de taalcursussen besproken en een bijeenkomst later een gesprek gevoerd met de collega die daar verantwoordelijk voor is. Met elkaar hebben wij de mogelijkheden besproken voor de beoordeling van de schrijfpodracht en waaraan gedacht moet worden. Tevens hebben wij voor de examencommissie twee afstudeerwerken en een startbekwaamassessment geanalyseerd. Tot slot hebben wij het auditrapport besproken.

2. Bevindingen kwaliteit toetsen

a. Bevindingen kwaliteit toetsen ten aanzien van validiteit, betrouwbaarheid, transparantie/ inzichtelijkheid en doelmatigheid

Steeds meer collega's weten de toetscommissie te vinden en vragen of hun toets of eindopdracht geanalyseerd kan worden. Vaak ontbreekt het nog aan een toetsmatrijs en constructieve alignement.

b. Algemene bevindingen kwaliteit toetsen

In vergelijking met voorgaande jaren merken wij dat de kwaliteit van de toetsen verbetert (toetsvragen, puntenverdeling en een passende toetsvorm bij het vak).

c. Adviezen ter verbetering richting directie (inclusief onderwijsmanagement) en de examencommissie

Van belang is dat wij gefaciliteerd blijven door het overlegmoment op te nemen in het rooster en dat vacatures snel ingevuld zijn.

Wij (en collega's) ervaren het als waardevol om de toetsen van het nieuwe curriculum te screenen en hierdoor de vakgroepen te ondersteunen bij het samenstellen van toetsen.

3. Rapportage overige activiteiten toetscommissie

-

4. Gevolgde deskundigheidsbevordering

- Jeroen Mikkers heeft geen training voor de toetscommissie gevolgd. Zijn studie en training voor examencommissie bieden meer dan voldoende kennis om als volwaardig lid te functioneren. Daarnaast heeft hij de training voor SKE gedaan en zijn certificering behaald.
- Emmie den Boon heeft de training voor toetscommissielid gevolgd en gaat de BKE-cursus volgen.
- Eline Faes heeft geen training gevolgd, maar gaat wel de BKE-cursus volgen.
- Jozefien Bos heeft de toetscommissietraining gevolgd. Daarnaast is zij bezig met de SKE-cursus.
- Martine Wijngaarden heeft de training toetscommissie in 2014-2015 gevolgd (HR-academie) en in 2016-2017 de training voor SKE (het certificaat is behaald).

5. Evaluatie en adviezen voor vervolg

De laatste bijeenkomst hebben wij het jaar geëvalueerd en de volgende plannen opgenomen voor 2019-2020:

- Nieuwe curriculum – is de feedback die wij als toetscommissie hebben gegeven meegenomen in de ontwikkelingen? Hier hebben we nog te weinig zicht op.
- Het mandaat vanuit de examencommissie laten aanpassen naar een advies per cluster, zodat duidelijk is wanneer en waarom we afwijken van de opdracht om achteraf te borgen.
- Hoe doen we ons voordeel met het auditrapport?
- In het analyseformulier aangeven dat we ook screenen op formatief toetsen/formatief handelen.
- De toetskalender wordt in september met elkaar samengesteld.

Bespreekpunten voor de Directie en de examencommissie

De Toetscommissie Talen draagt geen andere punten voor dan die welke de Examencommissie en directie zelf uit bovenstaande wensen te bespreken.

Samenstelling toetscommissie 2019-2020

- Beroep: Jeroen Mikkers
- Engels: Emmie den Boon
- Frans/Duits: Eline Faes
- Nederlands: Martine Wijngaarden
- Voorzitter: vacature

Toetscommissie Talen
Martine Wijngaarden
Juli 2019

Rapportage analyse toetsen M&M 2018-2019

19 september 2019

Leden

Chris van Dijke, Michiel Helsen (tot 1-12-18), Dave van Limborgh, Hanneke Verkleij, Matthijs Wieldraaijer, Tom Wils (voorzitter, vanaf 1-12-2018)

Geanalyseerde toetsen

AK: Amerika, Nederlands Landschap, Het geografisch huis

BV: Oriëntatie op onderwijs en beroep, Activerende didactiek en samenwerkend leren, Adolescentiepsychologie, Logopedie

EC: Markten, De onderneming, Kosten en opbrengsten, Creatief ondernemen

GS: Historisch redeneren, Indonesië, Middeleeuwen, Vakdidactiek geschiedenis

ML: Culturele antropologie, Staatskunde

Procedure

De toetscommissie M&M heeft wekelijks een toets in samenhang met de cursushandleiding, toetsmatrijs en toetsresultaten geanalyseerd gericht op evaluatie van de validiteit, betrouwbaarheid, transparantie en bruikbaarheid van de toetsing. De toetsen komen uit de curricula van de lerarenopleidingen geschiedenis, maatschappijleer, aardrijkskunde en economie. Hierbij zijn niet alleen 'vak'-toetsen geanalyseerd, maar ook 'bv'-toetsen. Analyses zijn nabesproken met de verantwoordelijke cursusbeheerders. In totaal zijn 17 toetsen geanalyseerd.

Algemeen beeld

Er bestaan grote verschillen in visie tussen verschillende docenten en opleidingen over toetsing. Dit is onder andere terug te zien in de mate waarin de leerdoelen zijn geëxpliciteerd en de mate waarin toetsvragen convergerend dan wel divergerend zijn. Over het algemeen is de toetscommissie positief over de kwaliteit van de toetsen, maar zij ziet graag wel discussie op clusterniveau over een aantal opvallende zaken.

Constructive alignment

Voor een behoorlijk aantal toetsen is de constructive alignment niet evident in de geschreven stukken. Na mondelinge toelichting ontstaat veelal wel duidelijkheid.

- De toetsmatrijzen ontbreken soms en verschillen sterk van elkaar. Net als vorig jaar en vanuit de audit geldt de aanbeveling om hier op clusterniveau afstemming over te zoeken.

Inclusief toetsen

Een discussie in de toetscommissie over het lage slagingspercentage van de toets van Staatskunde in periode 1 van jaar 1 liet zien dat er binnen de toetscommissie en het cluster verschillen bestaan over de functie van toetsen in de propedeuse. De selecterende functie van de propedeuse staat op gespannen voet met het doel van inclusief onderwijs. Taalzwakke studenten met deficiënties, iets dat gecorrigeerd is met een niet-Nederlandse en MBO-achtergrond, hebben een lage kans op succes.

- Het strekt tot de aanbeveling dat in het cluster de discussie wordt gevoerd over hoe ons onderwijs inclusiever kan, zonder onvoldoende selecterend te zijn.

Overig

- In lijn met het verslag van vorig jaar kent het cluster te weinig docenten met een BKE of SKE.
- In de wandelgangen blijkt dat docenten niet altijd even precies zijn bij de uitvoering van procedures rondom toetsing. Het gaat o.a. over het toelaten van niet-ingeschreven studenten bij toetsen of het laten inhalen van een toets in een gesprekskamertje zonder toezicht.

Rapportage screening afstudeerhandleidingen M&M 2017-2018

6 juni 2019

Procedure

Tijdens drie vergaderingen van de toetscommissie M&M zijn de afstudeerhandleidingen van Geschiedenis, Maatschappijleer, Aardrijkskunde en Economie gescreend met behulp van de checklist beoordelingsprocedure en met bijzondere aandacht voor het beoogde eindniveau en de beroepsrelevantie, de aandachtspunten die naar voren kwamen bij de screening van afstudeerwerken 2016-2017. Er bestaan grote verschillen tussen de opzet van het afstudeeronderzoek van de vier opleidingen. Daarom lijkt een meer fundamenteel gesprek over de uitgangspunten meer op zijn plaats dan een screening van het beoordelingsmodel.

Eindniveau

Het eindniveau wordt gedefinieerd door de Dublin Descriptoren. Deze bieden door hun algemene formulering niet heel veel houvast, maar lijken wel te wijzen op de noodzaak van onderzoekvaardigheden. In dat opzicht verschillen de afstudeeropdrachten wezenlijk. Geschiedenis en Economie werken met een erg gestructureerde opdracht, waarin de methode van gegevensverzameling impliciet wordt gegeven. Dataverzameling vindt vooral via literatuuronderzoek en in ieder geval niet in de klas plaats. Maatschappijleer en Aardrijkskunde werken met een erg open opdracht, waarbij wel empirische dataverzameling moet plaatsvinden, maar niet noodzakelijkerwijs in de klas. De eigen traditie van het vak is vooral zichtbaar bij Geschiedenis en Maatschappijleer. Bij historisch onderzoek is empirisch onderzoek onmogelijk, terwijl (empirisch) vakdidactisch praktijkonderzoek qua methodiek dicht bij de sociale wetenschappen staat.

Beroepsrelevantie

Er zijn verschillende interpretaties van vakdidactiek waargenomen. De dominantie van de vakinhoud in de afstudeeropdracht varieert sterk. Bij Maatschappijleer is een meer vakinhoudelijk onderzoek met zijdelingse relevantie voor de praktijk mogelijk. Bij Economie en in mindere mate bij Geschiedenis wordt gewerkt met een stevige vakinhoudelijke verdieping als basis voor het onderzoek. Bij Aardrijkskunde wordt de vage term 'onderwijsgeografie' gehanteerd, die veel mogelijkheden openlaat, maar wel meer dan bij de andere vakken lijkt te sturen op vakdidactisch onderzoek. De toetscommissie is van mening dat vakdidactisch onderzoek niet mogelijk is zonder

vakinhoudelijke verdieping. Vakdidactisch onderzoek gaat echter wel uit van een onderzoeksvraag die gaat over het leren van het vak. Het dichtst dat zo'n onderzoek bij de vakinhoud kan komen is een vraag in de trant van welke inhouden het curriculum zouden moeten vormen. De vraag is echter of onze studenten zo'n vraag al zouden kunnen beantwoorden. Het risico bestaat dat nogal hobbyistische onderwerpen onderzocht worden, terwijl de noodzaak voor curriculumherziening meer ligt in meer fundamentele benaderingswijzen die mettertijd zijn veranderd in de academische discipline, maar nog onvoldoende hun weg hebben gevonden in het voortgezet onderwijs.

Tot slot is opgemerkt dat de vervanging van de SBL-competenties door de bekwaamheidseisen gepaard gaat met een grotere nadruk op de vakinhoud. Dit zal zijn weerslag moeten gaan krijgen in het afstudeeronderzoek.

Open vragen

- Is het noodzakelijk dat studenten empirisch data verzamelen, en zo ja, in welke context en aan welke eisen zou deze dataverzameling moeten voldoen?
- Wat verwachten we van studenten met betrekking tot de methode van gegevensverzameling?
- Wanneer is een onderzoek beroepsrelevant? Als het gaat om vakdidactisch praktijkonderzoek voldoen de vier afstudeerhandleidingen daar onvoldoende aan.
- Welke plaats moet de vakinhoud krijgen in het nieuwe afstuderen?

Jaarverslag – Toetscommissie Exact 2018-2019

De examencommissie IvL mandateert een gedeelte van haar taak “borging van de kwaliteit van de tentamens en de examens” aan de toetscommissies. Volgende de procedure beschreven in het mandaat maakt de voorzitter van de toetscommissie een jaarverslag. Voor u ligt de rapportage over cursusjaar 2017-2018 van de lerarenopleidingen van het cluster Exact.

Samenstelling van de toetscommissie

De toetscommissie Exact had de volgende samenstelling:

- Beroepsvoorbereiding: Niek van den Bogert
- Biologie: Emma Versteegh (voorzitter en lid van de examencommissie)
- Natuurkunde: Aron Kamp (vanaf OP3)
- Technisch Beroepsonderwijs: Nord-Jan Vermeer
- Wiskunde: Ton Meulman

Werkwijze

Aan het begin van het collegejaar heeft de toetscommissie Exact de toetskalender opgesteld (Tabel 1). Omdat er bij alle opleidingen een nieuw curriculum ontwikkeld wordt, is ervoor gekozen zo veel mogelijk vakken van de nieuwe curricula te bekijken. Indien het “oude” vakken betreft is gekozen voor vakken uit jaar 3 of 4, aangezien die nog even mee gaan. Er zijn vakken geanalyseerd van de opleidingen Biologie, Natuurkunde en TBO. Dit schooljaar zijn geen vakken van beroepsvoorbereiding geanalyseerd, omdat met de invoering van de integratieve beroepslijn en de daarmee gepaard gaande onrust geen actueel materiaal voorhanden was.

In onderwijsperiode 4 heeft de toetscommissie bijgedragen aan de screening van werken afstuderen vak t.b.v. de borging eindniveau. De verslaglegging daarvan komt in het borgingsverslag eindniveau 2017-2018 en zal hier niet verder besproken worden. Iedere lesweek is de commissie bijeengekomen om een cursus te analyseren aan de hand van de screeningsformulieren. De terugkoppeling naar de cursusbeheerder gebeurde door een of twee commissieleden aan de hand van de bevindingen die waren genoteerd op het analyseformulier. Eventuele afspraken die gemaakt werden tijdens de terugkoppeling werden genoteerd op het analyseformulier.

Tabel 1: toetskalender cluster exact

Cursus	Code	Leerjaar + blok	Cursusbeheerder	Behandeld
Preconcepten	BIOMC001X	3.2	Damian Mccrossan	25-09-18
Beroepstaak 1 - Leraar worden	LERBT102X+03X	1.1	Heleen Lieve	09-10-18
Bouwtechniek vakspecialisatie 4	LERBWI301X+401X	3.4	Gabri Klarenbeek	06-11-18
Dierfysiologie	BIO...01X	1.3	Frouwke Smit	04-12-18
Trillingen en golven	NATTEG01X	1.1	Aaron Kamp	11-12-18
Techniek Breed II - Escape the classroom	LERTB202X	1.2	Wesley van Oort-Strang	22-01-19
Beroepstaak 6: coaching van leerlingen	LETBT601X	2.2	Jan van der Steen	21-02-19

Biologieonderwijs en Wetenschap	BIOBEW03X	4.3	Emma Versteegh	06-03-19
Geïntegreerde Biologie 1: Schoolbiologie	BIOSBI01X	1.1	Frouwke Smit	14-03-19
Elektriciteit en magnetisme 2	NATEM202X	2.1	Robbert Jan Kooman	21-03-19
Afstuderen vak	LERAFS08X	4.	Diverse	16-05-19

Bevindingen kwaliteit toetsen

Er zijn 10 toetsen geanalyseerd van de opleidingen Biologie, Natuurkunde en TBO. We zien een grote variatie in toetsvormen en opdrachten.

Een eerste opvallende vaststelling is dat bij het overgrote deel van de vakken (8/10) een toetsmatrijs ontbreekt. Dit is een belangrijk aandachtspunt aangezien de toetsmatrijs de ontwikkelaar helpt bij *constructive alignment* en de student (of de toetscommissie) helpt deze koppeling tussen leerdoelen, lesactiviteiten en toetsing helder te zien.

Leerdoelen zijn altijd aanwezig en mogen af en toe nog SMART'er geformuleerd worden. Het komt enkele keren voor dat leerdoelen niet allemaal terug te vinden zijn in opdrachten, of dat leerdoelen juist niet volledig lijken te zijn. De taxonomische niveaus van de leerdoelen worden meestal niet expliciet benoemd.

Beoordelingscriteria zijn meestal eenduidig geformuleerd. Een enkele keer is een antwoordmodel nog onduidelijk.

Wanneer rubrics gebruikt worden voor beoordeling, kunnen deze soms nog helderder (bijvoeglijke naamwoorden als "vaak" en "goed" zijn niet handig). Verder ontbreekt soms een rubric, waar dit toch het aangewezen beoordelingsinstrument lijkt.

De gokkanscorrectie op meerkeuzevragen is bij Biologie en Natuurkunde overal doorgevoerd, maar nog niet overal bij TBO.

De tijdsinvestering per vak lijkt over het algemeen goed overeen te komen met het aantal ec's. Tweemaal lijkt het wat ruim bemeten; een enkele keer juist krap.

Alle analyseformulieren zijn nabesproken met de cursusbeheerders. Deze hebben opmerkingen van de toetscommissie altijd goed toe kunnen lichten, en regelmatig correcties/verheldering van de cursushandleiding/toets toegezegd.

Overige activiteiten toetscommissie

In januari heeft de toetscommissie een bijeenkomst georganiseerd voor alle onderwijzend personeel van exact, met als thema *constructive alignment*. Jeroen Mikkers heeft een inleiding gegeven over wat dit betekent en hoe je het inzet om goede toetsen te maken. De collega's waren erg te spreken over deze bijeenkomst en zouden graag vaker bijeenkomen om over (goede) toetsing te praten.

NB is betrokken bij het geven van SKE-bijeenkomsten.

NJV en NB begeleiden praktijkonderzoek.

EV was betrokken bij ontwikkeling toetsvragen Nationale Biologie Olympiade.

EV gaf een vak over toetsing.

Gevolgd deskundigheidsbevordering

AK heeft tijdens zijn master een module gevolgd over toetsing.

EV heeft de SKE-bijeenkomsten gevolgd.

Conclusie en adviezen voor vervolg

Over het algemeen is de toetscommissie tevreden over de kwaliteit van de door haar gescreende toetsen. Een belangrijk aandachtspunt is wel het invoeren van toetsmatrijzen en

daarmee het inzichtelijk(er) maken van de *constructive alignment* tussen leerdoelen, lesactiviteiten en toetsen.
Toch zeggen wij zonder aarzeling dat, voor wat betreft de door ons gescreende steekproef, het niveau van de opleidingen gewaarborgd is.

Plannen 2019-2020

In het schooljaar 2019-2020 zal de toetscommissie zich verder richten op (toets-)materialen van de nieuwe curricula, waarvan bij de meeste opleidingen nu jaar 1 draait.
AK en TD gaan een vak geven over toetsing.
TD gaat de basisassessorentraining volgen.
EV rondt SKE af.

Samenstelling toetscommissie 2019-2020

- Beroepsvoorbereiding: Niek van den Bogert
- Biologie: Emma Versteegh (voorzitter en lid van de examencommissie) t/m december, daarna vacature
- Natuurkunde: Aron Kamp
- TBO: Theo van Dijk
- Wiskunde: Liselot Schuringa

Emma Versteegh
September 2019

17.2.5 Jaarverslag toetscommissie Breed & Bijzonder

Jaarverslag Toetscommissie Breed en Bijzonder Periode maart 2019 – augustus 2019

Voor Examencommissie IVL

Opgesteld door Bartel Standaard-Dorhout, aangevuld door Katie Weiss (nieuwe vz) en TC Breed & Bijzonder
Oktober 2019

Vooraf

De Toetscommissie Breed en Bijzonder (TC B&B) is een nieuwe toetscommissie op het Instituut voor Lerarenopleidingen (IvL). De aanleiding voor de oprichting van deze toetscommissie is dat een deel van het onderwijs van het IVL geen onderdeel was van het werkkerrein van de bestaande toetscommissies (TC's) van het IVL. Daarnaast is er nu een overeenkomst getekend door de verschillende hogescholen, waarin geregeld is dat de examencommissie (ExCo) van het instituut, dat het uitbested/overstijgend onderwijs aanbiedt, de kwaliteit borgt van de toetsing van dit onderwijs. De studenten die dit uitbested onderwijs volgen, vallen in die overeenkomst ook onder de ExCo van het instituut dat dit onderwijs aanbiedt.

Het werkkerrein van de TC B&B omvat:

- Stageopdrachten (LWT's) bij de Lero
- Assessments bij de Lero
- Curriculumonderdelen die specifiek Samen Opleiden zijn geormerkt (LWT's) bij de Lero
- Minoren aangeboden door IvL
- Keuzevakken aangeboden door IvL
- Opleiding Pedagogisch Didactisch Getuigschrift
- De kopopleiding
- Zijinstroom 30 studiepunten traject (beperkte bevoegdheid)

In 2019-2020 zal onderzocht worden of aansluiting van opleiding Master Leren en Innoveren bij de TC Breed & Bijzonder of juist bij de TC voor masters gewenst is.

Samenstelling, werkwijze, facilitering en vergaderschema van de toetscommissie (TC)

a. Samenstelling

Voor de samenstelling van deze nieuwe commissie is gezocht naar leden met het volgende profiel:

- Bekend zijn met de stageopdrachten en assessments bij de Lero
- Bekend zijn met de Samen Opleiden LWT's
- Vakkennis hebben die aansluit bij de inhoud van de Samen Opleiden LWT's
- Bekend zijn met Keuzevakken en Minoren
- Vakkennis hebben die aansluit bij de inhoud van de keuzevakken en Minoren
- Inhoudelijke kennis van de generieke kennisbasis
- Toetsbekwaam zijn (SKE)

De TC B&B kende dit collegejaar de volgende samenstelling: Bartel Standaard-Dorhout (Master Leren en Innoveren en lid examencommissie) (vz), Guido Goijens (Lero cluster mens en maatschappij) (lid), Ton Meulman (Lero cluster exact) (lid) en later is aangesloten Carolien van Geertsom (opleiding Pedagogisch Didactisch Getuigschrift) (lid). Een omvang van 5 leden wordt nagestreefd.

b. Werkwijze:

Anders dan bij de andere TC's zijn de leden van de TC B&B niet altijd docent bij de opleidingen in de portefeuille van de TC B&B. Dit betekent dat de leden van de TC B&B extra inzet zullen moeten plegen om een productieve samenwerking aan te gaan met de diverse trajecten/onderdelen met het oog op kwaliteit van toetsing. Voor het buitenschoolse curriculum van de Lero geldt dat vanuit de TC B&B samenwerking gezocht zal moeten worden met de bestaande TC's van de LERO, om over en weer voeling te houden over het gehele toetsprogramma/toetsbeleid. De TC B&B heeft eerst een start gemaakt door afspraken te maken over werkwijze. Besloten is in de aanloop te investeren in een gemeenschappelijke werkwijze en visie. Daarom hebben we met de hele commissie de screening van de eerste toetsen aangepakt. Er zijn in de periode maart tot en met augustus 2019 een aantal toetsen gescreend, zie hoofdstuk 2.

c. Facilitering:

De leden van de toetscommissie worden voor 0,04 FTE(66 uur) ingezet, de voorzitter van de toetscommissie krijgt daar nog 0,02 FTE (33 uur) bij.

In het eerste jaar wordt deze facilitering opgehoogd tot 84 uur voor leden en 126 uur voor de voorzitter. Evaluatie na 1 jaar in maart 2020.

d. Vergaderschema

In de periode maart-juli werden eens per twee weken gezamenlijke werksessies gehouden. In de andere week werd voorbereidingen getroffen om in de werksessies tot resultaat te komen.

Bevindingen kwaliteit toetsen

Er werden in het jaar 2018-2019 twee toetsen gescreend door de TC B&B.

Het betreft de stage en het assessment LIO en de stage en het assessment Startbekwaam van de LERO (beide uit 2017-2018). De keuze voor deze toetsen werd bepaald in overleg met de examencommissie en ingegeven door de grote hoeveelheid studenten die deze toetsen afleggen en de signalen vanuit de opleiding.

Voor beide toetsen werd de screening besproken met de modulehouder en daarna definitief gemaakt.

Voor de stage en het assessment Startbekwaam werd de concept screening ook besproken met een gecertificeerde assessor. De bevindingen van deze assessor zijn verwerkt in de aanbevelingen.

De screenings zijn als bijlage toegevoegd aan dit verslag.

De belangrijkste aanbevelingen naar aanleiding van de screening van de toets van **stage en assessment Leraar in Opleiding** zijn:

1. Stagejaar 3 bestaat uit 4 cursusonderdelen. De onderlinge samenhang was niet evident en er was onduidelijkheid over het summatieve dan wel formatieve karakter van de verschillende onderdelen. In de handleiding voor 2018-2019 is duidelijker weergegeven wat de beoordelingen van de verschillende onderdelen zijn en hoe die samenhangen.
2. Assessment en stageopdrachten zijn weergegeven in verschillende handleidingen. In 2018-2019 is er nog maar sprake van één handleiding.
3. De werkplekbegeleider speelt slechts een kleine rol in de beoordeling, ondanks dat deze de meeste zicht heeft op de ontwikkeling van de student tot docent.
4. Er is te weinig kallibratie m.b.t. de beoordeling. In 2018-2019 worden de opleidingen eigenaar van de beoordelingsprocedure. Bezien moet worden of dit leidt tot meer kallibratie.

De belangrijkste aanbevelingen naar aanleiding van de screening van de toets van **stage en assessment Startbekwaam** zijn:

Aanbevelingen beoordelingskader

1. Maak een realistisch beoordelingskader, dat de student ondersteunt in zijn afstudeerstage en dat voor de assessoren werkbaar is.

2. Maak in het assessment startbekwaam een onderverdeling van te beoordelen competenties in de assessmentles (1,2,3,4) en in het dossier en assessmentgesprek (5,6,7).
3. Verlicht de beoordelingsdruk van het assessment door op competentieniveau te toetsen en de assessoren te laten opschrijven waarom de competentie voldoende wordt beoordeeld.
4. Neem een instructie voor de assessmentles op in de handleiding voor zowel de student als de beoordelende assessor.

Aanbevelingen beoordelingsprocedure:

1. Maak in de beoordeling duidelijk hoe beoordelaar 1 en 2 afzonderlijk hebben beoordeeld en hoe zij tot consensus gekomen zijn. Laat ook zien wat in het dossier zichtbaar werd en welke vragen er voor het CGI nog liggen in het beoordelingsformulier.
2. Vervang de beoordeling met o/v/g door een numerieke beoordeling. Dan wordt deze afstudeertoets onderdeel van cum laude regeling.

Aanbeveling verhouding onderdelen en organisatie

1. Maak een positieve beoordeling van stage 4 LERS4A08X (VT) LERS4D04X (DT een voorwaarde voor toegang tot het assessment startbekwaam <VAK>ASB01X en verbindt aan het assessment startbekwaam de ec's.
2. Maak duidelijk hoe stage en minor zich verhouden.

3. Screeningskalender TC 2019-2020

In de periode van maart t/m augustus 2019 van studiejaar 2018-2019 zijn door de TC Breed & Bijzonder de afstudeerwerken en de assessments van de LERO van 2017-2018 gescreend. Voor het jaar 2019-2020 zullen i.v.m. de aankomende visitaties van de LERO, de assessments startbekwaam van 2018-2019 en van 2019-2020 door de TC Breed & Bijzonder gescreend worden.

4. Rapportage overige activiteiten TC

Geen overige activiteiten TC

5. Gevolgde deskundigheidsbevordering

- Bartel Standaar-Dorhout: SBO-congres Toetsen en examineren in het hoger onderwijs, 27 maart 2019
- Carolien van Geertsom: gestart met SKE

17.3 Bijlage 3: Ingevulde factsheet

17.3.1 Faciliteiten

Instituutstotalen: uren per week (voorzitter, leden, secretaris)																								
	vz	leden	secr	totaal	vz	leden	secr	totaal	vz	leden	secr	totaal	vz	leden	secr	totaal	vz	leden	secr	totaal	vz	leden	secr	totaal
CMI					0,4	0,6	0,6	1,6	0,4	0,6	0,6	1,6	0,4	1,2	0,6	2,2	16	20	16	52	24	20	16	60
COM					0,6	0,5	1,0	2,1	0,6	0,5	1,0	2,0	0,6	0,5	0,2	1,2	20	17	7	44	20	17	7	44
EAS					0,5	0,9	0,9	2,3	0,2	1,0	0,8	2,0	0,3	1,0	0,9	2,2	20	34	24	78	20	30	2	52
IBK					0,4	0,8	0,6	1,8	0,4	0,9	0,6	1,9	0,4	1,0	0,7	2,0	16	48	32	96	n.i.	n.i.	n.i.	0
IFM					0,5	0,8	0,3	1,6	0,5	0,8	0,3	1,6	n.i.	n.i.	0,3	0,3	n.i.	n.i.	n.i.	0	n.i.	n.i.	n.i.	36
IGO B	X	X	X	X	0,4	1,4	0,8	2,6	0,4	1,4	0,8	2,6	0,45	1,6	0,9	3,0	16	8	24	48	12	4	24	40
IGO AvB (Masters)	X	X	X	X	0,1	0,03	n.v.t.	0,1	0,1	0,03	n.v.t.	0,1	0,1	0,03	n.v.t.	0,1	3	1	n.v.t.	4	3	1	n.v.t.	4
IGO					X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ISO					0,3	1	n.i.	1,3	0,3	1	0,25	1,6	n.i.	n.i.	n.i.	n.i.	n.i.	n.i.	n.i.	n.i.	n.i.	n.i.	n.i.	n.i.
IvG-Ergo/Fysio/Logo/Vertsk	X	X	X	X	X	X	X	X	0,2	0,2	0,6	1,0	0,2	0,7	0,4	1,3	8	17	16	41	8	17	16	41
IvG-HBO-V, LGW, MIZ, MHV	X	X	X	X	X	X	X	X	0,2	0,5	0,6	1,3	0,2	0,3	0,6	1,1	8	6	24	38	8	6	24	38
IvG-Masters	X	X	X	X	X	X	X	X	0,2	0,3	0,2	0,7	0,2	0,2	0,7	1,1	8	3	8	19	8	n.i.	n.i.	8
IvG					0,4	1	1,6	3,0	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
IvL- Lero	x	X	X	X	X	X	X	X	0,4	0,2	0,6	1,2	n.i.	n.i.	n.i.	n.i.	20	4	16	40	16	4	16	36
IvL-Pabo/M LI	X	X	X	X	X	X	X	X	0,3	0,5	n.i.	0,8	0,3	2,2	0,0	2,5	10	100	n.v.t.	110	10	100	n.v.t.	110
IvL	0,6	1,1	0,6	2,3	0,6	1,1	0,6	2,3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
RAC					X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
RBS					0,9	0,7	n.i.	1,6	0,9	0,7	n.i.	1,6	0,8	1,0	0,8	2,6	40	40	40	120	40	41	40	121
RMI					0,2	0,8	0,2	1,2	0,2	2,0	0,2	2,4	0,2	2,0	0,2	2,4	8	18	8	34	8	18	8	34
WdKA					0,2	0,6	0,6	1,4	0,2	0,5	0,6	1,3	0,2	0,6	0,7	1,4	6	18	24	48	6	18	24	48
in uren																	199	334	239	772	183	276	177	672
Totaal in weektaakomvang	0,6	1,1	0,6	2,3	5,5	10,2	7,2	22,9	5,5	11,0	7,2	23,7	4,3	12,2	7,0	23,5	5,5	9,3	6,6	21,4	5,1	7,7	4,9	18,7

17.3.2 Vergaderingen

Vergaderingen Aantallen	2018/2019	2017/2018	2016/2017	2015/2016	2014/2015	2013/2014	2012/2013	2011/2012
CMI		38	35	29	41	38	41	n.i.
COM		22	30	30	37	n.i.	n.i.	n.i.
EAS		29	22	22	23	18	14	12
IBK		42	39	30	23	23	22	n.i.
IFM		13	13	n.i.	n.i.	n.i.	n.i.	n.i.
IGO B	X	22	22	20	24	19	19	12
IGO AvB (Masters)	X	3	3	3	2	2	3	4
IGO		X	X	X	X	X	X	X
ISO		25	21	21	21	20	20	20
IvG-Ergo/Fysio/Logo/Verlsk	X	X	22	22	23	24	18	23
IvG-HBO-V, LGW, MIZ, MHV	X	X	27	41	35	38	42	23
IvG-Masters	X	X	12	14	12	21	28	8
IvG		n.i.	X	X	X	X	X	X
IvL- Lero	X	X	29	n.i.	25	17	17	n.i.
IvL-Pabo/M LI	X	X	20	20	13	10	9	8
IvL	20	23	X	X	X	X	X	X
RAC		X	X	X	X	X	X	X
RBS		26	24	24	20	n.i.	n.i.	n.i.
RMI		18	18	18	18	18	34	26
WdKA		11	11	10	10	10	8	26
Totaal	20	272	348	304	327	258	275	162

17.3.3 Getuigschriften

Getuigschriften Propedeuse	2018/2019	2017/2018	2016/2017	2015/2016	2014/2015	2013/2014	2012/2013	2011/2012
CMI		453	421	455	540	431	447	n.i.
COM		719	594	842	576	610	515	796
EAS		472	419	581	442	364	381	339
IBK		338	395	453	357	452	401	n.i.
IFM		383	376	358	368	394	551	346
IGO B	X	645	522	594	574	514	581	512
IGO AvB	X	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
IGO		X	X	X	X	X	X	X
ISO		495	715	496	655	441	203	292
IvG-Ergo/Fysio/Logo/Verlsk	X	X	280	320	296	389	294	328
IvG-HBO-V, LGW, MIZ, MHV	X	X	391	500	335	339	244	143
IvG-Masters	X	X	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
IvG		656	X	X	X	X	X	X
IvL- Lero	X	X	660	n.i.	473	425	360	n.i.
IvL-Pabo/M LI	X	X	99	133	212	182	196	263
IvL	750	660	X	X	X	X	X	X
RAC		X	X	X	X	X	X	X
RBS		522	566	542	471	470	433	n.i.
RMI		169	182	191	143	208	125	29
WdKA		450	359	321	361	389	456	516
Totaal	750	5962	5979	5786	5803	5608	5187	3564

Getuigschriften Bachelor	2018/2019	2017/2018	2016/2017	2015/2016	2014/2015	2013/2014	2012/2013	2011/2012
CMI		382	381	366	368	344	327	n.i.
COM		528	542	524	353	412	331	552
EAS		472	315	325	293	250	265	260
IBK		280	374	339	308	312	327	n.i.
IFM		307	353	263	292	268	206	254
IGO B	X	427	455	428	389	447	477	490
IGO AvB (Masters)	X	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
IGO		X	X	X	X		X	X
ISO		468	447	425	532	444	461	375
IvG-Ergo/Fysio/Logo/Verlsk	X	X	232	247	248	190	230	217
IvG-HBO-V, LGW, MIZ, MHV	X	X	247	151	157	164	114	174
IvG-Masters	X	X	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
IvG		573	X	X	X	X	X	X
IvL- Lero	X	X	446	n.i.	253	234	215	n.i.
IvL-Pabo/M LI	X	X	152	183	213	218	247	224
IvL	544	501	X	X	X	X	X	X
RAC		X	X	X	X	X	X	X
RBS		357	427	329	343	253	249	n.i.
RMI		156	126	111	89	80	80	26
WdKA		302	374	357	423	464	454	478
Totaal	544	4753	4871	4048	4261	4080	3983	3050

Getuigschriften Ad	2018/2019	2017/2018	2016/2017	2015/2016	2014/2015	2013/2014	2012/2013	2011/2012
CMI	X	151	64	54	38	5	0	n.v.t.
COM	X	361	74	56	80	68	22	n.v.t.
EAS	X	48	42	55	50	7	6	0
IBK	X	127	155	177	120	77	30	n.i.
IFM	X	53	58	29	54	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
IGO B	X	14	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
IGO AvB (Masters)	X	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
IGO	X	X	X	X	X	X	X	X
ISO	X	82	66	50	65	28	12	n.i.
IvG-Ergo/Fysio/Logo/Verlsk	X	X	nvt	n.v.t.	nvt	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
IvG-HBO-V, LGW, MIZ, MHV	X	X	11	17	15	18	7	11
IvG-Masters	X	X	n.v.t.	89	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
IvG	X	18	X	X	X	X	X	X
IvL- Lero	X	X	1	n.i.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
IvL-Pabo/M LI	X	X	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
IvL	22	4	X	X	X	X	X	X
RAC		X	X	X	X	X	X	X
RBS	X	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
RMI	X	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
WdKA	X	37	34	28	21	15	9	n.v.t.
Totaal	22	895	505	555	443	218	86	11

Getuigschriften	2018/2019	2017/2018	2016/2017	2015/2016	2014/2015	2013/2014	2012/2013	2011/2012
Masters								
CMI		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
COM		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
EAS		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
IBK		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
IFM		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
IGO B	X	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
IGO AvB (Masters)	X	6	7	9	20	13	11	35
IGO		X	X	X	X	X	X	X
ISO		63	43	30	57	43	14	6
IvG-Ergo/Fysio/Logo/Verlsk	X	X	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
IvG-HBO-V, LGW, MIZ, MHV	X	X	n.v.t.	n.v.t.	0	51	20	33
IvG-Masters	X	X	107	89	103	91	62	146
IvG		157	X	X	X	X	X	X
IvL- Lero	X	X	n.v.t.	n.i.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
IVL-MLI	16	X	24	25	32	14	16	n.i.
IvL		26	X	X	X	X	X	X
RAC		X	X	X	X	X	X	X
RBS		95	87	90	126	142	n.i.	n.i.
RMI		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
WdKA		156	47	54	31	38	33	47
Totaal	16	503	315	297	369	392	156	267

17.3.4 Vrijstellingen

Verleende vrijstellingen (ind.+categ.) Aantallen	2018/2019	2017/2018	2016/2017	2015/2016	2014/2015	2013/2014	2012/2013	2011/2012
CMI		224	391	731	422	73	1319	182
COM		40	43	74	110	114	30	85
EAS		26	69	194	28	31	224	153
IBK		38	89	136	115	201	107	n.i.
IFM		109	121	176	24	285	159	333
IGO B	X	551	474	1159	869	171	104	92
IGO AvB (Masters)	X	9	41	26	15	23	8	4
IGO		X	X	X	X	X	X	X
ISO		16	19	48	44	45	59	18
IvG-Ergo/Fysio/Logo/Verlsk	X	X	10	18	14	5	22	0
IvG-HBO-V, LGW, MIZ, MHV	X	X	62	57	57	65	100	74
IvG-Masters	X	X	26	17	30	22	19	15
IvG		130	X	X	X	X	X	X
IvL- Lero	X	X	555	n.i.	331	514	447	n.i.
IvL-Pabo/M LI	X	X	5	62	52	61	81	70
IvL	420	407	X	X	X	X	X	X
RAC		X	X	X	X	X	X	X
RBS		130	117	76	1831	113	143	n.i.
RMI		23	12	16	19	59	12	18
WdKA		134	96	98	87	60	77	243
Totaal	420	1837	2130	2888	4048	1842	2911	1287

17.3.5 Fraude en andere onregelmatigheden

Fraude en andere onregelmatigheden Aantallen (studenten)	2018/2019	2017/2018	2016/2017	2015/2016	2014/2015	2013/2014	2012/2013	2011/2012
CMI		27	31	36	29	52	61	63
COM		17	68	65	41	55	31	n.i.
EAS		26	28	35	36	36	22	11
IBK		26	90	100	46	33	41	n.i.
IFM		51	43	48	35	73	45	108
IGO B	X	88	63	141	33	35	28	25
IGO AvB (Masters)	X	0	1	0	1	1	0	0
IGO		X	X	X	X	X	X	X
ISO		26	25	27	36	32	54	10
IvG-Ergo/Fysio/Logo/Verlsk	X	X	10	10	4	8	4	21
IvG-HBO-V, LGW, MIZ, MHV	X	X	8	15	15	7	1	5
IvG-Masters	X	X	1	0	2	n.i.	2	n.i.
IvG		17	X	X	X	X	X	X
IvL- Lero	X	X	49	n.i.	24	16	13	n.i.
IvL-Pabo/M LI	X	X	5	13	18	0	28	4
IvL	28	42	X	X	X	X	X	X
RAC		X	X	X	X	X	X	X
RBS		68	50	44	45	53	47	n.i.
RMI		14	12	16	16	16	6	15
WdKA		11	32	12	14	11	12	13
Totaal	28	413	516	562	395	428	395	275

17.3.6 Toetsgerelateerde klachten

Toetsgerelateerde klachten Aantallen (waarvan gegrond)	2018/2019	2017/2018	2016/2017	2015/2016	2014/2015	2013/2014	2012/2013	2011/2012
CMI		67 (29)	72 (24)	52 (?)	54	96	63	n.i.
COM		47 (15)	21 (1)	38 (16)	67	39	55	56
EAS		45 (23)	13 (?)	40 (13)	32	31	24	38
IBK		86 (41)	48 (33)	125 (44)	99	159	79	n.i.
IFM		137 (43)	99 (34)	110 (29)	100 (22)	83 (29)	n.i.	n.i.
IGO B	X	102 (5)	122 (34)	74 (37)	87	75	60	24
IGO AvB (Masters)	X	1 (?)	0	1 (?)	0	0	0	0
IGO		X	X	X	X	X	X	X
ISO		10 (2)	30 (9)	52 (24)	51	47	30	9
IvG-Ergo/Fysio/Logo/Verlsk	X	X	231 (104)	474 (194)	608 (275)	114	213	763
IvG-HBO-V, LGW, MIZ, MHV	X	X	29 (7)	45 (24)	51	33	47	11
IvG-Masters	X	X	2	12 (7)	9	3	1	
IvG		48 (4)	X	X	X	X	X	X
IvL- Lero	X	X	87 (49)	n.i.	70	64	6	
IvL-Pabo/M LI	X	X	11	13 (8)	19	51	56	140
IvL	77	41 (?)	X	X	X	X	X	X
RAC		X	X	X	X	X	X	X
RBS		177(*)	84 (?)	34 (?)	n.i.	n.i.	n.i.	n.i.
RMI		10 (5)	11 (6)	16 (4)	4	7	8	2
WdKA		339 (298)	315 (256)	370 (316)	426	75	35	28
Totaal	888 (442)	888 (442)	1175 (523)	1460 (716)	969	794	677	1071

* inclusief de toegekende extra kansen/individuele regelingen. Deze kunnen worden toegekend aan een student OF omdat hij een valide klacht over een toets had OF omdat hij conform artikel 9.12 OER voldoet aan de voorwaarden

17.3.7 Hoorzittingen

Hoorzittingen examencommissies Aantallen	2018/2019	2017/2018	2016/2017	2015/2016	2014/2015	2013/2014	2012/2013	2011/2012
CMI		103	85	33	29	52	61	n.i.
COM		65	73	n.i.	n.i.	n.i.	n.i.	n.i.
EAS		50	25	46	48	67	23	14
IBK		79	131	251	240	236	177	n.i.
IFM		98	63	48	35	73	45	108
IGO B	X	200	133	137	69	66	n.i.	n.i.
IGO AvB (Masters)	X	0	0	3	0	0	0	0
IGO		X	X	X	X	X	X	X
ISO		31	30	34	43	38	38	18
IvG-Ergo/Fysio/Logo/Verlsk	X	X	25	37	27	11	5	9
IvG-HBO-V, LGW, MIZ, MHV	X	X	21	28	14	7	1	n.v.t.
IvG-Masters	X	X	2	0	3	7		
IvG		6	X	X	X	X	X	X
IvL- Lero	X	X	29	n.i.	32	15	24	
IvL-Pabo/M LI	X	X	6	17	21	1	1	1
RAC		X	X	X	X	X	X	
IvL	32	43	X	X	X	X	X	X
RBS		37	n.i.	n.i.	n.i.	n.i.	n.i.	n.i.
RMI		10	15	23	20	19	15	15
WdKA		10	16	11	12	11	15	n.i.
Totaal	32	732	654	668	593	603	405	165

17.3.8 CBE-zaken

CBE-zaken Aantallen (waarvan gegrond)	2018/2019	2017/2018	2016/2017	2015/2016	2014/2015	2013/2014	2012/2013	2011/2012
CMI		4 (0)	1	4	4	4	12	
COM		1 (1)	2 (1)	2 (1)	4 (0)	5		
EAS		15 (3)	4 (1)	5 (0)	7 (2)			
IBK		4 (1)	17	13 (0)	18 (2)	2 (0)	6 (1)	
IFM		8 (3)	5	14	5	3	0	
IGO B	X	16 (1)	13	22	13	12	1	
IGO AvB (Masters)	X	0	0	1				
IGO		X	X	X	X	X	X	X
ISO		2 (1)	8	8				
IvG-Ergo/Fysio/Logo/Verlsk	X	X	7	14	13	9		
IvG-HBO-V, LGW, MIZ, MHV	X	X	11	13	14	7		
IvG-Masters	X	X	1	0	1			
IvG		6 (0)	X	X	X	X	X	X
IvL- Lero	X	X	6	n.i.				
IvL-Pabo/M LI	X	X	0	0	1	1		
IvL	5	4 (?)	X	X	X	X	X	X
RAC		X	X	X	X	X	X	X
RBS		7 (0)	8	20 (0)	28 (0)	10 (3)		
RMI		4 (3)	5	5	3			
WdKA		1 (1)	3 (1)	2	1	3	0	
Totaal	57 (13)	57 (13)	91	83	55	44	13	0